AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 42 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS 18 d. Spalio (October), 1923 m. KAINA 5 CENTAI. Vol. IX.

IŠ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ GALIMA Į LIEUTVĄ SIŲST PINIGUS TARPTAUTIŠ. PAČTO PERLAIDAIS, DOLIARIAIS, IŠMOKANT LITAIS.

Anglijos darbininkai bėga į Suvienytas Valstijas. Penki žmonės mirė nuo degtinės. Eks-kaizeriui truksta pragyvenimui pinigų. Valstija užgynė medžioklę kol pradės lyt. 250 moterių prisidėjo prie Ku-Klux klanų. Suvienytos Valstijos dirbs Japonijai pinigus. Šveicarijos protestas prieš Franczuziją.

PINIGŲ SIUNTIMAS PAČTO PERLAIDAIS.

Washington, D. C. (LIB.). Pradedant 15 dieną Spalio, atsidarė pinigų siuntimas iš Suvienytų Valstijų į Lietuvą pačto perlaidais (International Postal Money Orders), oficiališkai abiem valstybėm susitarus. Pinigai bus priimami visuose pačtuose doliariais, o Lietuvoj išmokama litais, skaitant vieną doliarį už dešimts Lietuvos litų. Pats pinigų persiuntimas remiasi ant išimtinai siuntėjo paduodamo adreso, todėl perspėjama, kad siunčiant pačtu Lietuvon pinigus, butų priduodamas kuoaiškiausis adresas ir pilniausis, be jokių trukumų, kaip siuntėjo taip ir adresato adresai turi but neklaidingi.

ANGLIJOS DARBININKAI BĖGA AMERIKON.

London, Anglijoj. Dėl didelių Anglijoj bedarbių, agituojant darbininkų vadams, prasidėjo darbininkų bėgimas Amerikon, ir todėl prie konsulatos ilgiausios žmonių eilės laukia leidimo keliaut į Suvienytas Valstijas, kur, kaip laikraščiuose skelbiama, yra daugybė ir brangiai apmokamų darbų. Tokiu budu iš Anglijos pradeda žmonės bėgt svietur taip, kaip ir iš kitų Europos valstybių. Tik žinoma, jie netaip lengvai savo tikslus atsieks.

ITALIJOJ SUSTRAIKAVO ADVOKATAI.

Palermo, Sicilijoj. Čia ir kitose valstybės dalyse pasiliovė teismuose bylų nagrinėjimas kaip ir į kitus teismus jų perkėlimas, kadangi visi advokatai per savo pirmininką Masi paskelbė streiką. Jų straikas tai protestas valdžiai, užtai, kad ta advokatų profesiją apdėjo dideliais mokesčiais. Straikieriai sako, kad jie negrįš į savo kanceliarijas ir nepriims jokių skundų, nėgi duos kam patarimus, tol, kol valdžia juos paliuosuos nuo mokesčių.

PENKI ŽMONĖS MIRĖ NUO DEGTINĖS.

Pana, Ill. Užėję penki žmonės (visi anglai) į saldainių ir saldžiųjų gėrimų parduotuvę pas Stepą Tokoli, gavo išsigert "degtinės", nuo kurios visi trįs netrukę numirė. Degtinė buvo kur nors namie padaryta, ir dėl savo netikumo buvo nuodinga. Kiti žmonės, skaitliuje trįs, toje pačioje vietoje gavę išsigert tų pačių nuodų, pavojingai serga ir nežinia ar pagis. Pardavėjas tapo areštuotas kaipo žmogžudis.

EKS-KAIZERIS REIKALAUJA PINIGŲ.

Berlin, Vokietijoj. Holandijoj gyvenantis Vilius Hohenzolern, buvęs Vokietijos kaizeris, atsišaukė į Vokietijos valdžią, nusiskųsdamas, kad jis negali pragyvent iš tų pinigų, kuriuos valdžia jam kartas nuo karto pasiunčia; girdi, tų pinigų jam užtenka tik pusryčiams, ir ilgiaus jis negali su tiek pinigų pragyvent, ir reikalauja jam duot 60 dvarų, vienuoliką girių ir tryliką pilių, kurios esą jo privatiška nuosavybė. Tai padarius jis dovanos 36 tvirtoves, 6 operas ir kelioliką teatrų, kuriuos jis savo lėšomis buvo išstatęs.

EKS-KAIZERIUI TRUKSTA PRAGYVENIMUI PINIGŲ.

Amsterdam, Belgijoj. Buvusiam Vokietijos kaizeriu Viliui Hohenzolernui, kuris dabar gyvena Holandijoj, truksta pragyvenimui pinigų, tad pradėjo pardavinėt brangiuosius daiktus, kaip baldus, paveikslus ir pirmosios pačios graznas, kad prasimaniuș pinigų ateičiai. Pirkėjais parduodamų daiktų yra holandai ir Francuzijos žydai, kurie iš Paryžiaus tyčia atkeliauja, kad dalyvaut paskelbiamuose akcionuose.

250 MOTERIŲ PRISIDĖJO PRIE KLANŲ.

Portalnd, Me. Dienoje Koliumbaus šventės, praėjusioje pėtnyčioje, čia susirinko minios Ku-Klux klanų, kurie surengė tos dienos pamaldas prie Forest skersgatvio, kur prie liepsnojančio kryžiaus, priimta 250 moterių, kaipo naujų narių, kurios ten pat sumokėjo po $10 įstojimo ir po $6,50 įtaisymui baltų marškų, kuriomis klanai apsigaubia eidami su savo procesijomis. Tokiu budu šiame mieste klanų narių skaitlius paaugo iki 900.

DIRBS JAPONIJAI PINIGUS.

Washington, D. C. Kadangi pastarasis žemės drebėjimas Japonijoj sunaikino, ar sugadino pinigų dirbimo mašinas, tad Japonija padarė sutartį su Suvienytų Valstijų valdžia, kad ši padirbtų reikalaujamą sumą popierinių pinigų, kol Japonijos pinigų dirbyklos bus atitaisytos. Prezidentas Coolidge su savo gabinetu prašymą apsvarstęs, sutiko pridirbt japonams pinigų kiek tik reiks.

NAUJOS TIESOS MOTERIMS IR VAIKAMS.

Portland, Me Valstijos legislatura leido visuotinuoju balsavimu išrišt bilių, valstijos praleistą, kuriuomi draudžiama samdyt moteris ir nemečius vaikus prie darbo ilgiasnėms valandoms negu 48 per savaitę. Balsų didžiuma bilius priimta ir jis liekasi įstatymu, užginančiu leist moterims ir vaikams dirbt 54 valandas per savaitę, kaip buvo užgirta 1915 metuose.

VALSTIJA UŽGINA MEDŽIOKLĘ KOL IMS LYT.

Boston, Mass. Spalio 20 diena buvo paskelbta kaipo pirma diena medžioklės, bet dabar komisorius Bazeley atšaukia paskelbtą dieną ir medžioklę užgina ne apribežiuotam laikui, net kol atsiras lytaus, kuris viską suvilgys. Dabar dėl sauso oro medžiot yra pavojinga, kadangi viskam esant perdžiuvus, greitai medžiotojai gali miškuose užkrėst ugnį ir išplatint gaisrą, kaip kad atsitiko Minnesotos valstijoj.

DIDELI TVANAI OKLAHOMOS VALSTIJOJ.

Oklahoma City, Okla. Dėl didelių lytų pabaigoj pereitos savaitės, užtvino upės Cimmaron ir Red taip labai, kad užsėmė visas žemesnes vietas išilgai šiaurinės ir pietinės Kanadian upių, paskandinant laukus per šimtą mylių. Trukus municipališkam tvenkiniui, nunešta tiltai ant upių ir užlieta Woodward ir Blair. Tikimasi, kad tvanai pasieks netrukus ir Oklahoma City miestą.

SAKSONIJOJ SUSIDARĖ "RAUDONA" VALDŽIA.

Berlin, Vokietijoj. Saksonijoj stovintis su savo kariumene generolas Mueller raportuoja valdžiai, kad ten susidariusi tarybų valdžia, kuri vadinasi "amžinų darbininkų valdžia", kuri turi priemeru pasiskyrusi 36 metų amžiaus darbininką, bet visa valdžia kontroliuojama, arba diktuojama tulo Zeignerio. Vietiniai gyventojai tai valdžiai simpatizuoja ir žada jos klausyt. Kancleris Stresseman pasiuntė generolui Mueller prisakymą tą valdžią suardyt.

GIRIŲ GAISRAI GRESIA PAVOJUM.

St. Paul, Minn. Aplinkiniuose miškuose, medžiotojai uždegė sausus medžių lapus ir nuo to gaisras išsiplėtė į visas puses. Jei nebus didelio lytaus greitai, tai gaisro pavojus grumoja ukių gyventojams. Ikišiol atrasta tris sudegusius žmones ir kelioliką gyvulių. Dumai su miglomis paklaidino daug laivų Superior ir kitose prieplaukose. Prie to išdegė jau dideli plotai miško.

NUTARĖ NEPRIIMT SAVO PINIGŲ.

Berlin, Vokietijoj. Ministerių gabinetas, prezidentas Ebert, kancleris Stresseman ir finansų ministeris, pasitarę pasirašę rezoliuciją, kuriaja, neatsižvelgiant, ar reichstagas sutiks ar ne, patvarkyt, kad nebutų priimama valdžiai mokami mokesčiai popierinėmis markėmis. Mokesčiai turi but mokami auksu, sidabru, ir svetimų valstybių pinigais, kurie tuhi aukso ar sidabro vertę. Kas neturi tokių pinigų, mokesčius gali mokėt auksiniais ar sidabriniais daiktais.

RENGIASI NAUJOS BAŽNYTINĖS RAUTYNĖS.

Moskva, Rusijoj. Pradžia rodo, kad Rusijoj iškils nauja bažnytinė kautis tarp kunigijos. Pradžią padarė vyskupas Antonin, kuris Liepos mėnesyje tapo prašalintas iš Maskvos mitropolito vietos, dabar be sinodo leidimo viešai pasiskelbė save metropolitu visos Rusijos. Šventojo sinodo viršininkas, vyskupas Edvokin pasiuntė jam pasargą ir uždraudimą naudot bažnyčias savo pretensijoms, bet Antonin sakosi, kad jis nepripažįsta nė sinodo, nė Tihono, ir tik jis vienas yra visos Rusijos patriarku.

NORĖJO PAGIRDYT VAIKUS DEGTINE.

Fitchburg, Mass. Trįs jauni vyriškiai, kurie sakosi gyveną Hudsone, tapo uždaryti kalėjiman iki teismui, už pasikėsinimą nugirdyt degtine vaikus. Jie įšokę į mokyklos kiemą, kur paleisti iš mokyklos vaikai bėgiojo, kelis prisispyrę ir išsitraukę iš kišeniaus bonką degtinės, vertė juos gert, o kada tie atsisakė gert, bonką su degtine paleido į burį vaikų. Mokintoja per langą tai mačius, telefonavo į policiją, kuri šposininkus tuojaus ir suėmė.

SUTARTIS TARP ANGLIJOS IR AIRIJOS.

London, Anglijoj. Tarp Anglijos ir Airijos padaryta sutartis, sulyg kurios Anglija išmokės po $1000 kiekvienam airiui, kuris buvo Londone, ar kitoj Anglijos kolonijoj areštuotas, jei pasirodys, kad areštuotas buvo bereikalingai ir dėl to turėjo kokius nuostolius. Viso airių Londone yra areštuota 72 ypatos, už kurias Anglijai parsieitų išmokėt $250,000. Po atlyginimui toki airiai turi but iš Anglijos deportuoti.

IŠGELBĖJO LAIVO ĮGULĄ JURĖSE.

New York, N. Y. Parplaukęs čia laivas "Samland", pargabeno 10 žmonių, kurie susideda iš įgulos laivo "John S. Emery", kuris grįždamas iš Bermudos jurių audros tapo sugadintas taip, kad negalėjo toliaus keliaut. Kapitonas Davis ir devyni jurininkai nuogi ir užbadėję, nes drabužius nudraskė jiems vilnys, o valgyt neturėjo ką. Maitinosi jie tik vandeniu, kurį distiliavo variniame katile virdami, pasidarę ugnį iš skarmalų, ant greitai sukamo sauso tekėlo.

ATBUNDA NUO 29 METŲ UŽGESĘS VULKANAS.

Tokio, Japonijoj. Vulkanas Aso, 27 mylių atstume nuo Kumamoto, pradeda atbust. Nuo kelių dienų visoje aplinkėje girdėjosi jo didelis kriokimas ir išsiveržiančių vėjų staugimas, gi pastaromis dienomis iš kratero pradėjo veržtis pelenai, kurie storai krinta Kumomato ir jo aplinkėse. Šis vulkanas buvo veikmėje seniau, bet 1894 m. jis užgeso, ir gyvumo neparodė net iki dabar. Aplinkiniai gyventojai bėga iš savo gyvenimų, nes tikisi didesnės katastrofos.

EKSPLIOZIJA ANT SUV. VALSTIJŲ SUBMARINO.

San Pedro, Cal. Ant prieplaukoje stovinčiojo Suvienytų Valstijų submarino S-37 ištiko smarki eksplioziją, kuri užmušė tris ir šešis skaudžiai sužeidė. Užmušti ir sužeistais, kiek iš pavardžių matoma, yra italai ir ispanai. Eksplioziją kilo iš hidrogeno įdo, paskui ugnies gautasi prie parako, ir išten visas smarkumas pasklido visuose skyriuose. Pats submarinas sudraskytas.

EKSPLIOZIJA SUGRIOVĖ DU NAMU.

Moskva, Rusijoj. Prie Negliannij prospekto kilo eksplioziją medžiotojų įrankių parduotuvėje. Eksplioziją sugriovė du namu, kuriem griuvant užmušta 12 žmonių, apart tų dar keliolika sužeista prazvimbiančių kulkų ir šruotų. Ši eksplioziją sugadino gražiausią Maskvos miesto išveizdą.

KAS SAKO KAD MOTERS NE ATSIŽYMI?

Boston, Mass. William Mull, gyv. prie West Lane, ėjo per tiltą skersai Chelsea upę. Kada priėjo galą tilto, pasitiko jį apie 25 metų moteris, dailiai apsirengus, ir paklausė kiek yra laiko. Jam pažiurėjus laikrodėlin ir pasakius laiką, prisiartino kita moteris, ir abi išsitraukę didelius peilius, jų kotais ėmė mušt jam galvon, kol jis apsvaigęs sudribo ant žemės. Pabudęs persitikrino, kad jis neturi laikrodėlio ir $100 pinigais.

ŠVEICARIJOS PROTESTAS FRANCUZIJAI.

Berne, Šveicarijoj. Federališkoji komisija įteikė Francuzijai aštrų protestą už panaikinimą Savoi viešosios zonos, kuri įsteigta sulyg Viennos taikos. Šveicarija reikalauja tą zoną pripažint ir ją atidaryt, o jei Francuzija šio reikalavimo nepaisės ir jį neišpildys, Šveicarija grumoja patraukimu Francuzijos tarptautiškan teisman.

UŽBAIGE KALBANČIŲ FILMŲ DARBĄ.

Kopenhagen, Danijoj. Du inžinieriai, Paulsen ir Petersen, kurie per kelis metus dirbo prie išdirbimo filmų, kurios išduotų ir žmogaus kalbos balsą prie paveikslų rodymo, dabar užbaigę darbą surengė didelę parodą, kurion susirinkusiai publikai rodyta krutanti paveikslai su naujomis filmomis. Šios filmos išduoda imituotą žmogaus balsą, atskirtą nuo metalo skambėjimo, ir tokiu budu dabar bus galima su krutančiais paveikslai kartu ir girdėt dainas ir kalbą.

MUŠIS POLICIJOS SU SUKILĖLIAIS.

Berlin, Vokietijoj. Mieste Mayence sukilėliai apsupo miesto rotušę ir ėmė ją bombarduot. Policijos ekskadronai apsupo sukilėlius ir prasidėjo mušis, kuriame septyni sukilėliai nušauta ir daugiau kai šimtas sužeista šaudyklių šuviais. Sukilėliai pasidavė ir daugybė jų tapo nugabenta į nelaisvių stovyklas, kur jie kariško teismo bus teisiami už pasipriešinimus valdžiai.

GUBERNATORIUS SUSPENDAVO DU VALDININKU.

Oklahoma City, Okla. Gubernatorius Walton, negalėdamas perkęst jam daromų išmetinėjimų už paskelbtą klanams karę, prašalino iš vietos du išpildančiosios tarybos narių, butent A. Blake ir E. Bynum, kadangi suspenduoti valdininkai nedarė pasipriešinimų, tad juos paleista be arešto. Jų vietos pasiliks tuščios, kol kariškos tiesos valstijoj pasiliks.

RENGIA STATYT HARDINGUI PAMINKLĄ.

Washington, D. C. Mirusiojo prezidento Harding asociacija gavo valdžios leidimą suirnkt tris milijonus doliarių, už kuriuos butų pastatytas paminklas atminčiai velionio Hardingo. Paminklas bus statomas kada sukaks metai, kuomet velionis mirė. Aukų rinkimas tam tikslui prasidės netrukus, ir paminklas bus užsakytas geriausiose firmose.

IŠ DARBO LAUKŲ

—Boston, Mass. Elevatorių kompanija 7500 savo darbininkų pakėlė algas po devynis centus per valandą. Tokiu budu uniformuoti darbininkai, kurie ikišiol gaudavo po 61 centą per valandą dabar jie gaus po 70 centų. Tai yra vaisius derybų, kurias kompanija su darbininkais vedė nuo 1920 metų.

—Baltimore, Md. Geležinkelio Baltimore & Ohio kompanija plieno liejyklose užsakė padirbt 50,000 tonų naujų bėgių. Iš to užsakymo padalinta dalimis: Carnegie liejykloms 25,000, Illinois 4,000, Cambria 10,000, Indiana 3,000 ir Bethlehem 8,000 tonų.

Žinios iš Lietuvos

Laiškas Amerikon.

Kaunas, 17, IX. 23.

Šiuo laišku pranešu liudną žinią... Rugsėjo 12 d. netikėtai mirė Vytautas Aleksa. Žuvo jis nuo žiaurios žmogžudžio rankos...

Buvo taip. Rugsėjo 12 d., 10 val. ryte, atėjo į K. Norkaus agenturą koks tai žydas ir pasisakė norįs pamatyt p. Aleksą. Vienas iš tarnų, kaip paprastai, nurodė kambarį, kur a. a. Vytautas darbavosi. Vos sugrįžus tarnui į savo darbo vietą, pasigirdo šuvis, nuo kurio a. a. Vytautas ir žuvo... Šuvis papuolė į smegenis, ir todėl vilties pagijimui nebebuvo. A. a. Vytautas tuojaus buvo nuvežtas miesto ligonbutin, kur gyveno dar iki 5-tos val. vakaro.

Žmogžudis dar nesugautas.

Daugumai bus begalo nuostabu, kaip galėjo žmogžudis pasprukt? Ištikrųjų, stebėtina! Ši žmogžudystė įvyko pačiame žmonių judėjime, t.y. 10 val. ryto ir, kas svarbiausia, miesto centre, Laisvės Alėjoj. Be to, vienoj pusėj K. Norkaus agenturos stovi namai vidaus reikalų ministerijos, kitoj pusėj—piliečių apsaugos departamentas, kur nuolatos milicijantai dežiuruoja. Žmogžudis visgi sugebėjo pabėgt. Matyt, drasuolio buta—ėjo ant laimės.. Mat pas K. Norkų įėjimas agenturon iš gatvės ir galima išeit per kitas duris į kiemą. A. a. Vytautas kaip sykis tame kambaryj darbavosi, kur yra durys išėjimui į kiemą. Todėl žmogžudžiui buvo patogus pabėgimas. Jam tik svarbu buvo pabėgt iš kambario, o paskui susimaišė su judančia gatvėj minia ir ramiai nuėjo savais keliais.

Dabar eisiu prie priežasties nušovimo. Visuomenėje pasklido įvairių įvairiausių spėliojimų. Gal jums teks skaityt Lietuvos laikraščiuose, nes ten nemažai rašoma, kas nesutinka su tikrenybe. Todėl čia pasistengsiu parašyt tai, kas tinka tikrenybei. Tą sužinojau iš a. a. Vytauto motinos ir jo draugų.

A. a. Vytautas, kaip ir daugumą anų laikų moksleivių, buvo prisidėjęs prie bolševikų— buvo jų pasekėjas. Jo, kaip ir kiekvieno jaunuolio, širdis linko prie idealizmo. Todėl jis girdėdamas skelbiamas bolševikų idėjas, prisideda prie jų, veikia uoliai jų dirvoje, ieško pasaulyj pilnoj to žodžio prasmėj teisybės. Baigęs 5-klas klesas Mariampolės realės gimnazijos, meta mokslą ir vyksta Rusijos gilumon pas savo dėdę Aleksą (jus, turbut, girdėjot apie jo veikimą bolševikų tarpe) Ten, Rusijoj, dar labiau gilinosi į bolševikų veikimą ir, žinoma, veikė su jais išvien. Jieškodamas tų bolševikų skelbiamų idėjų ir jų nesurasdamas, pamatė apviltu esąs. Pamatęs jų niekšiškumą neteisybes, atsisakė nuo bendradarbiavimo ir, vargą kęsdamas, grįžo Lietuvon. Grįžęs, pradėjo gyvent naują gyvenimu. Savo realės gimnazijos draugams, bolševizmu apsvaigintiems, aiškino savo nuomonę ir atsisakė nuo bendro veikimo. Čia jis pasielgė didvyriškai, nes viešai išreiškė savo nusistatymą, žinodamas gerai, kad jo buvusieji bendradarbiai šnairiomis į jį žiurės. Tiesa, a. a. Vytautas buvo įtrauktas bolševikų sąmokslin. Buvo užvesta byla. Tardymas turėjo įvykt prieš Kalėdas, bet nežinau dėl kokių priežasčių buvo atidėtas iki Rugsėjo 13 d. Mat bolševikai, neturėdami vilties gerų pasekmių sulaukt iš a. a. Vytauto, pasiskubino prieš pat bylos tardymą atimt jam gyvybę!.... Tas jiems ir pavyko.

Nelaimė tai valstybei, kur žmonės dėl partijų ima žudytis vienas kitą! Juk žmogus gali but šiadien tokių pažiurų, o pamatęs ir įsisitikinęs, kad jo sielai tai netinka—visai į kitą pusę grįžt. A. a. Vytautas buvo suklydęs, nes kas nieko neveikia, tas negali klyst. Kas veikia, tas klysta. A. a. Vytautas veikė, todėl buvo suklydęs; bet savo klaidą pataisė ir grįžo ant tiesos kelio. Jo mintis garbinga ir jį minės lietuviai su skausmu, nes neteko tvirtos paramos Lietuvos valstybei. Jis buvo nepaprastų gabumų žmogus, o iš tokių tik ir laukiama Lietuvos žemelėje šviesios ateities.

Mat a. a. Vytautas grįžęs iš Rusijos, tuojaus ėmėsi darbo. Prisirengęs privatiškai keliatą mėnesių šį pavasarį išlaiko egzaminus iš aštuonių klesų, su pažymėjimu pirmo mokinio. Taigi galite įsivaizdint apie jo gabumus ir įvertint jį. Jau buvo priimtas Lietuvos universitetan, tiesų fakultetan. Jis taip buvo patenkintas gyvenimu, kad, rodos, jau nieko jam nereikia. Mat jis pasakojo, svajojo, laimės gyvenimu gyveno. Sakėsi baigęs universitetą atvažiuosias Amerikon; bet žiauri žmogžudžio ranka suardė jo visus siekimus... ir paguldė jį graban!....

A. a. Vytauto laidotuvės įvyko Rugsėjo 14 d. Kauno kapuose. Laidotuvėse dalyvavau ir aš su savo sesute. Buvo daug atvažiavę iš Mariampolės giminių ir pažįstamų. Kun. Tumas (Vaizgantas) pasakė tinkamo turinio prakalbą prie a. a. Vytauto duobės, kame iškėlė aikštėn nužudymo priežastį ir apibudino jo biografiją. Verkė savieji stovėdami prie amžinasties duobės, verkė susirinkę pažįstamieji ir svetimieji, netekę brangaus turto Lietuvos ateityj... Saulutė paskutinį "sudiev" pasakius, apgailėdama jaunuolį, iš liudėsio pasislėpė už medžių ir, lyg skaudžiai dejuodama, nusirito kiton pasaulio dalin pranašaut liudną žinią.... Tik mėnulis, išlindęs iš po medžių viršunių, žurėjo į vainikais apklotą kapą ir besiskirstančią iš žmonių minią. Visi išsiskirstė, tik mėnulis liudnai žiurėdamas iš augšto, klausė: "Kur pasaulio teisybė? Kur ją surast?"

Taip. Teisybės kiekvienas jieško, bet... ar suranda?!

Nors a. a. Vytautą neseniai pažinau, bet ilgai jis bus mano atmintyj... Minėsiu jį su skausmu širdyj. Negaliu apsakyt, kaip man jo gaila... Jus galite sau įsivaizdint, koks motinai skausmas, netekus vienintėlio sunaus.... Raminkit jus ją, kaip įmanydami. Baisi nelaimė ištiko ją. Bet nieko ne paveiksi. Reik sutikt su žiauriu likimu.

Šis įvykis skaudžiai atsiliepė į visuomenę. Buvo pasirodžiusios proklamacijos su atsišaukimu: "Muškim žydus" Čia rašo, kad musų valdžia veik žydų rankose, o mes vis užsileidžiame. To negana—žudyt mus žydai pradėjo, nušovė studentą Vytautą Aleksą!.... Teroras prieš terorą!" ir tam panašiai.

N. N.

Lietuvis "išradėjas" ir nežinia ar teisybė.

Jurgšai, Vilkaviškio apskričio. Kaimietis Stasys Klapata sakosi išradęs budą įrengimui orlaivio, kuris gali ore lakstyt be jokio kuro, nėgi motoro. Sakosi išaiškintų tą savo išradimą kam nors, jei kas užmokėtų jam tulą sumą pinigų. Iš to ir kįla abejonė apie jo gyrimosi teisybę. Greičiausia gali but toks tik pasigyrimas kaip prieš 14 metų kad pasigyrė tulas Stanaitis Suvienytose Valstijose "išradęs" sausą jiegą, ir paskui pats kaszinkur dingo su savo "išradimu".

Žydų "atpuskas" sinagogą atidarius.

Šakiai. Čia, Šakiuose, kuriuos velionis Kudirka savo raštuose vadina Žydpiliu atsibuvo didelis žydų "atpuskas". Mat apskričio viršininkas Žvynys leido žydams atidaryt sinagogą, kurią pirmesnis viršininkas buvo uždaręs. Į pamaldas buvo sukviesta visi valdininkai, prie kurių rabinas Šuras pasakė pamokslą, išgirdamas Lietuvą ir jos valdžią, ir liepdamas savo parapijonams pasimelst už gerą Lietuvos valdžią.

Bereikalinga senovės liekana.

Taujėnai. Ant vietinės katalikų lietuvių bažnyčios durių yra užrašyta šiokios maldelės: "Ponia atleyssk mums musu kaltibies ji teykies išklausiti maldu musu". Tai ženklas, kad čia nuo seniausių laikų gyveno lietuviai, kaip ir dabar tik lietuviai gyvena. O vienok bažnyčioje yra užsilikusi nereikalinga senovės liekana, tai lenkiška evangelija, kuri kas šventadienis kaszinkam prieš pamokslą pirmiausia perskaitoma.

Suėmė spekuliantus.

Kaunas. Valdžia suėmė devynis agentus, atėmė jiems laidus ir uždarė jų kontorus, gi patys agentai bus teisiami už spekuliavimą emigrantais, kuriems jie išgaudavo pasportus netiesotais keliais, apvildami valdžią. Tarpe suimtųjų yra beveik vieni tik žydai. Išgaudami jie emigrantams leidimus keliaut užrubežin, duodavo valdininkams didelius paprakus, už ką tuli valdininkai ir bus traukiami teisman už ėmimą kyšių.

Nemaloni studentams naujiena.

Kaunas. Čia gauta iš Vokietijos žinia, kad ateinančiu terminu į Vokietijos universitetą ir šiaip augštesnes mokyklas nebus priima studentai lietuviai. Abelnai sakoma, kad joki svetimtaučiai nebus priimami. Kame tokio patvarkymo priežastis, kol kas nežinia, bet greičiausia čia bus kokis politiškas šposas.

Ištrėmė Jurgeliavičių.

Kuriniai, Švenčionių apskričio. Lenkų valdžia ištrėmė į Lietuvą Juozą Jurgelevičių, Linkmėnų valsčiaus gyventoją. Ištrėmė jį todėl, kad jo tėvai yra krikštyti Labanore. Prieš ištrėmimą buvo laikomas kalėjime per tris savaites, kur kalėjimo sargų buvo nežmoniškai kankinamas.

STATEMENT

of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of August 24, 1912.

Of Amerikos Lietuvis published weekly at Worcester, Mass., Oct. 1, 1923, State of Massachusetts, County of Worcester,

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Michael Paltanavičia,, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Publisher, etc. of the Amerikos Lietuvis and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper the circualtion, etc)., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443 Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Michael Paltanavičia, Worcester, Mass., Editor V. S. Jokubynas, Worcester, Mass., Managing Editor Michael Paltanavičia, Worcester, Mass.. Business Manager Michael Paltanavičia, Worcester, Mass.

2. That the owners are: Michael Paltanavičia, Worcester, Mass.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and condition under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is (This information is required from daily publications only).

Michael Paltanavičia sworn to and subscribed before me this 10th day October, 1923.

John Burokas,
(SEAL) (Notary Public).
Commission expires Nov. 22, 1929.

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 43čia kuopa N. S. Pittsburghe atidaro

NAUJĄ MOKYKLĄ!

BUS MOKINAMA:

DAINAVIMO
TEATRO LOŠIMO
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKOS
LIETUVIŠKOS RAŠYBOS
ARITMETIKOS (rokundų).

Bus prirengiami norinti gaut Pilietystės Popieras.

A.L.T.S. 43-čios KUOPOS KOMISIJA:
Mikolas Voidyla, Antanas Bernotas, Vladas Jasevičius, Kazimieras Liaudanskis.

P. S. Norinti įsirašyt į bent koki mokinimo skyrių, kreipkitės prie A.L.T.S. 43-ios kuopos finansų sekretoriaus šiuo adresu:

JONAS A. KATKUS,
1217—19—21 Beaver Ave., N.S. Pittsburgh, Pa.

APSIMOKA TAUPYTI LEIBELIUS

Šitų Gerai Žinomų Rušių Kondensuoto Pieno, nes Gausi

BRANGIŲ DOVANŲ DYKAI

Ypatingas Pasiulymas

Suprasdami, kad daugelis šeimininkių nežino visos naudos musų rušių Kondensuoto Pieno, mes, The Borden Company, duodame ypatingą pasiulymą, kuris giliuos tik aprubežiuotą laiką, kad jos irgi galėtų su tomis rušimis pasipažint. Jei išpildysi kuponą apačioje šio paskelbimo ir pasiųsi šiadien, tai mes pasiųsim Jum Paveiksluotą Premijų Katalogą, kartu su Ypatinga Premijų korta, kuri skaitysis kaipo 10 dovanotinų leibelių.

Sekamos Premijų Krautuvės duos Jums už tą Kortą ir visus Magnolia ar Star Pieno leibelius, kuriuos dar turėsit, dovanų. Nuo pirkėjo turinčio 40 arba daugiau leibelių bus priimama tik viena Ypatinga Korta.

MUSŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ BOSTONE

Prie 89 Friend Street arti Haymarket Square.

Kitos Dovanų Krautuvės:

FALL RIVER, MASS.,	NEW HAVEN, CONN.,	BRIDGEPORT, CONN.,	PROVIDENCE, R. I.
14—3rd Street,	105 Temple Street,	105 Congress Street,	49 Aborn Street,
arti Bedford Street,	arti Crown Street.	arti Main Street.	arti Washington St.

Mes širdingai užkviečiame Jumis aplankyt mus, nepaisant ar turit leibelius ar ne, ir peržiurėt musų didelį skaičių naudingų ir gražių dovanų, kurias galite gaut visai dovanai už LEIBELIUS.

Jei nėra krautuvės Jusų miestely, kuri apmokėtų šituos leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiųsk juos į Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasi Paveiksluotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiųsime dykai.

Tavo Groserninkas laiko tik vieną ar dvi šitų Borden's Premijuotų Kondensuoto Pieno rušių. Prašyk tik tų Bordeno Blėšinių, kurios duoda brangias dovanas už leibelius.

KUPONAS.

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York, N. Y.

Prašau man prisiųst Premijų Kortą kaip garsinta.

VARDAS .....

ADRESAS ..... 1) (Lithuanian)

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

— by —

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — $2,50
In Foreign Countries — $3,00
Single copies — 5 cents,

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

— per —

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — $2,50
Kitose valstybėse — $3,00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai.

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

DARBININKAMS PALIOVUS KALBĖT APIE BLOGUOSIUS LAIKUS.

Neseniai dar žmonės garsiai kalbėjo apie bloguosius laikus ir bedarbes, kurios juos jau taip daug kartų įbaugino, o pastaruoju laiku bedarbės juos atlankiusios dar net ir užmirštos nebuvo. žronės tikėjo, kad prisiartinant rinkimams butinai darbai turi sustot, nes, girdi, partijoms besipešant ir nežinant kuri partija laimės, piniguočiai sulaiko darbus, kad žmones pribaudus, kam jie balsavo už šitos, o ne už anos partijos kandidatus, ir paskui dar ilgesniam laikui juos baudžia, idant atsimintų jie kaip ir už ką turi balsuot kituose rinkimuose.

Kiti tokiems pasakojimams ginčijo ir nurodinėjo, kad kaip skirtumo jokio rinkimai nepadarė, demokratų partijai laimėjus rinkimus 1912 metuose, kiti priešinosi ir nurodinėjo, kad skirtumą padarė rinkimai 1920 metuose ir paskui žmonės turėjo net miestų pagelbos ieškot. Ir bekalbant taip, vienur kitur fabrikai pradėjo lėčiau dirbt, kiti visai sustojo ir dabar dar stovi, kitur ir darbininkų skaitlius sumažinta. Toki apsireiškimai davė dar daugiau progos žmonėms pakelt ginčus ir tikėtis ateinančių metų blogų, o iki rinkimams praeisiant tai tikrai sakyta, kad bus bėdų ir vargų.

Bet šiadien žmonės jau nekalba apie busiančius vargus, ir tie, kurie pirmiau apie tai kalbėjo, galutinai nutilo, nes darbai nesumažėjo ir eina kaip ėjo, o kad vienur ar kitur darbai pertraukta, tai ir ženklo nėra, nes nuo darbo atleisti darbininkai gavo darbus kitur, na ir vėl viskas aptilo, ir dabar jau mažai kas tiki, kad blogi laikai kada nors gali grįšt.

O laikraščiai, fabrikantų organai ir jiems pataikaujanti agitatoriai vis bubnija, kad gerovė čia negreit pabaigs rubežių, ir tokia "gerovė" pateks labai ilgam laikui. Bostono rinkose yra didžiausi reikalavimai bovelnos, audinių, odų ir hemikalų. Fabrikai šių išdirbinių eina visu smarkumu, o išpildyt visus užsakymus, koki dabar yra, negreit bus galima. Kol šie bus išpildyti, atsiras daugybė naujų. Philadelphijos rinkose yra didžiausi reikalavimai audinių, avalų ir geležies. Fabrikai eina dienomis ir naktimis, ir tai užsakymus išpildyt nespėja į laiką. Pittsburgho aplinkėse kasdien gaunama nauji užsakymai įvairių plieno išdirbinių, elektrai prietaisų ir medžio išdirbinių, kurių užsakymų nesitikima išpildyt iki Sausio pirmos dienos. Baltimorės rinkoje yra didžiausi užsakymai ant žuvų, konservų, vėžių, grybų ir tam panašių dalykų, kurių į rinkas turgaus dienomis nepristatoma kiek reikiant, ir užsakymai vargiai bus išpildyti prieš kalėdas. St. Louis fabrikai, ypač avalų išdirbystėje turi didžiausius užsakymus ir kasdien dar vis gaunama nauji. New Orleans rinkose yra didžiausi reikalavimai grudų įvairios rušies, bovelnos, sodų vaisių ir miltų. Negalima jokiu budu išpildyt visus užsakymus į laiką. Chicagos rinkoje didžiausis reikalavimas vyriškų ir moteriškų drabužių, grudų ir kalėdinių reikmenų. Daugiausia reikalaujama plieninių ir geležinių išdirbinių, kurių išgabenimui truksta net vagonų, kadangi tie dabar užimti grudų gabenimui iš ukių. Portlando rinkoje labai daug reikalaujama medžio, lentų ir medegos prie namų statymo. Seatle ir Alaskoj reikalaujama daugybės rugšties hemijų. Ir taip visur, kur tik yra pramonės rinkos, reikalavimais jos apsivertę ir negali juos išpildyt į laiką.

Girdėdami apie tai darbininkai jau beveik užmiršo savo kalbas apie bloguosius laikus ir bedarbes, kurias jie jau daug kartų kentė. Vietomis yra net ir tokių drasių, kurie sako, kad atėjo laikai, jog nereikia daugiau bedarbių ir laukt. Taip kalba radikališkasis elementas, kuris tiki į revoliucijos principus. Sako, kad kapitalistai, o su jais ir valdžia bijosi pati bedarbių, nes jei bedarbės užstotų ir ilgai tęstųsi kaip kad tas buvo pirmiau, tuojaus kiltų sumišimai, kurie sukurtų revoliuciją ir tada įvyktų šalies sugriuvimas.

Taip tiki ir drasiai kalba radikalai, bet iš šalies žiurint, išrodo kad tas visas pramonės judėjimas, ir tai tokiuose laikuose, kada į užrubežius beveik negalima nieko parduot dėl užrubežinių valstybių naminės tvarkos suirimo ir pinigų vertės nupuolimo, darbai visgi eina gana smarkiai, visose pusėse ir įvairių išdirbysčių šakose. Rodosi, kad tas viskas laukia šviesios ateities. Turbut tikimasi, kad Europoj netrukus turės pasiliaut politiškos tąsynės, prasidės atsistatymai, pakils pinigų kursas, prasidės produkavimas produktų, ir tokiu budu atsidarys rinkos mainams vienų valstybių su kitomis.

Dabar išdirbami produktai yra kraujami į krautuves, nes tikimasi, kad pareis dienos, kada juos reiks imt iš krautuvių, kraut į laivus ir gabent į užrubežius. Žinoma, tada pelnas bus milžiniškas, nes nusiraminę valstybės pamatys visus savo ne atidėliojamus reikalus, ir skubinsis pirkt viską, kas tik reikalinga, mokant tokią, kainą, kokios bus reikalaujama, be jokių derybų. Tuomkart tikimasi milžiniškų reikalavimų iš Japonijos, kurios produkciją sutrukdė žemės drebėjimas. Vėliaus tikimasi gaut didelius reikalavimus iš Francuzijos, Italijos ir Baltiko valstybių. Akyvai žiurima ir į Rusiją, kuriai daugiausia visko reikia, ir laikui bėgant kada nors Rusija susitaikys su Suvienytomis Valstijomis, ir tada Rusija duos didžiausius reikalavimus negu kelios kitos Europos valstybės kartu.

"Pinigų kaip šieno".

Pinigai dabar labai pigus ir dar vis pigyn eina, todėl, turbut, žmonės su jais ir elgiasi kaip su šienu. Antai neseniai atsibuvo rinkimai Pennsylvanijos valstijoj, kurie kandidatams labai brangiai parsiėjo. Sulyg papročio ir neva tiesų, kiekvienas, kuris kandidavo, turėjo teismo sekretoriui priduot visas savo išlaidas, kad graftas butų aiškus. Nu ir pasirodė: Jurgis Buss, iš Pittstono, kuris kandidavo į paviečio iždininkus, praleido agitacijai $4,173.52. Crawford C. Smith, į tą patį urėdą, kol gavo nominaciją, išleido $3,700. Mikas Dulvitt iš Plains, kandiduodamas irgi į patį urėdą, išleido $1,615.59. Remmel La Bar, kandiduodamas į šerifo urėdą išleido $3,745.73. Steve Hartman iš Plymoutho, kandiduodamas į paviečio sekretoriaus urėdą, išleido $4,-021.95. Stasis Janovič, kandiduodamas į tą patį urėdą, išleido $173. Iš visų kandidatų į urėdą Wilkes-Barre miesto majoro, daugiausia išleido teisėjas Woodward, nes net $18,368. Viso kandidatai, praėjusiems rinkimams išleido $250,000.

Kada kandidatai, ieškodami šiltų vietelių, besiskverbdami į urėdus išmėto tokias dideles sumas pinigų, tai aišku ko jie ten taip skverbiasi. Jie kandiduoja ne tam, kad likus valdininkais ką nors gero žmonėms padarius, bet tam, kad pasiplėšus. Ir kuomet paskui už kiekvieną dalyką, už kiekvieną patarnavimą nuo žmonių lupama kruvini atlyginimai, tai aišku, kad apart algų, kokias jie gauna, butinai turi susirinkt visas tas sumas, kurias kandiduodami išmėto, net su nuošimčiais. O kad tam yra progos, tai atėjus rinkimams ir rizikuojama drasiai, be atidairos, kad ir prasiskolinant. Iš tokių valdininkų paskui išeina ne sąžiniški žmonės, bet plėšikai.

Nėra ko tikėtis.

Kaip jau praėjusioj savaitėje minėjome, prezidentas Coolidge rengiasi pareikalaut kongreso išleist įstatymą, prieš angliais pirkliaujančius spekuliantus, idant neleidus kelt anglių kainas. Prezidentas mato kas darosi tarpe spekuliantų ir gerai supranta, kad pastarais keliais metais išaugo visa eilė organizuotų plėšikų, kaskart vis labiau plėšiančių žmones prie kiekvienos progos. Užtai jis ir mato, kad reikalinga išleist įstatymą jų suvaržymui.

Bet kas iš to viso? Ar gali but viltis, kad prezidento norai ir įstatymo išleidimas tiems plėšikams—spekuliantams užkirs kelią? Visai ne. O kad iš to nieko gero nereikia tikėtis, tai yra faktas, liudijantis, kad šiadien įstatymai organizuotų spekuliantų labai lengvai apeinami. Juk yra gyvas įstatymas, draudžiantis trustų plėtojimąsi. O ar tas įstatymas veikia prieš trustus? Apie tai turbut net ir pats prezidentas nesvajoja, nes jeigu butų kitaip, tai nereiktų kalbėt apie įstatymų išleidimą trusto vaizdymui, nes toks įstatymas jau seniai yra užgirtas, tik niekeno nepildomas. Iš visos eilės trustų šunybių vos vienam prezidentu buvant T. Rooseveltui, tik vienas Rockefeleris tapo "nubaustas" 30-čia milijonų doliarių 1909 metuose, iš kurių nubaustasis betgi nė pusę cento, nemokėjo. Tas dar aiškiau liudija, kad trustas galingesnis už pačią valdžią ir teismus, nes jų paliepimo nepildo.

Nesusipratimas.

Lietuvos Klaipėdoj Gelbėjimo komitetas viešai skundžiasi Amerikos lietuviams, kad Lietuvos valdžia su Klaipėdos lietuvių likimu visai nesiskaito, ir tuomi pasinaudodamas vokiškasis gaivalas varo lietuviams pragaištingą darbą. Pavyzdžiu privedama kaip vienas vokietis kunigas sakydamas pamokslą aiškiai pasakė, kad jie (vokiečiai) po juodai-baltai-raudona vėliava pasaulį buvo užkariavę, ir vėl jį užviešpataus, ir ponaus ant Klaipėdos krašto kaip pirmiaus ponavo.

Toks kunigo pamokslas, suprantama, yra aiškus valstybės įžeidimas, ir kur nors kitoje valstybėje jis gretai butų buvęs suimtas ir, arba kalėjiman patalpintas, arba iš valsybės rubežių ištremtas. Lietuvoj vienok duodama pilną valią tokiems "zdraicoms" viešai kalbėt valstybės įžeidimo dėl. Bet tai dar neviskas. Skundžiamasi dar, kad Klaipėdoj lietuviams sukilus, kada Amerikos lietuviai pasiuntė aukų sukilėlių pagelbai, iš tų aukų Lietuvos atstovas Smetona pasiėmė 50,000 litų ir tuos atidavė savo bičiuliui kunigui Tumui. Intendantura taipgi pasisavinusi 20,000 litų, kuriuos Komitetui ne atiduoda.

Tai paprastas daiktas, kad pas lietuvius skandalai ir nesusipratimai visur apsireiškia. Galėjo but taip kaip Komitetas nurodo, bet klausimas, ką Komitetas iš to pelnys viešai per laikraščius besiskųsdamas. Tik lenkams patarnaus ir daugiau nieko.

Skandalėlis.

"Vienybė" gavo iš Klaipėdos nuo savo korespondento žinutę, kurioje tas pasakoja, kad Klaipėdoj artinasi rinkimai atstovų į Lietuvos seimą, ir kaipo tokiame svarbiame momente, Lietuvos priemeras Galvanauskas turėjęs pasikalbėjimą su provokiško laikraščio "Dampfboote" redaktorium, kuriam išsireiškęs, kad visi atstovai (turi jų but išrinkta šeši) bus vieni vokiečiai. O Klaipėdos lietuviai reikalauja, kad atstovais butų žmonės, mokanti lietuvišką ir vokišką kalbas. Netrukus bus išleistas tam tikras įstatymas, kuris nurodys, kas atstovais gali but.

Kaip ten nebutų, "Vienybės" korespondentui męs neprivalome tikėt, nes turime pretensiją manyt, kad kalbantės Lietuvos priemerą su to laikraščio redaktorium jis negirdėjo, o tik pasigavo kokią sensaciją, išsprudusią iš tarpo besikalbėjusių, visai nelaiku. Nors priemeras turi gana ypatiškų savo priešų, tai vienok jis kur tik ką veikė, vis veikė Lietuvos naudai, tad ir dabar jis vokiečių piršlybomis į Lietuvos seimą negalėjo užsiimt.

Vakarinės Virginijos vištų augintojai, kaip sako H. G. Knight, augintojų direktorius, netrukus bus išauklėta viena vištų veislė, kuri turės but savo savininkams labai naudinga. Mat tikimasi vištas taip išauklėt, kad dėtų po du kiaušiniu per dieną.

—o—

ŽMONIŲ BALSAI.

Kodėl čia augęs jaunimas nuo mųs atšala?

Klausimas kodėl musų čia augę jaunimas nuo mųs kas kart vis labiau atšala, musų spaudoje jau daug kartų buvo rašyta, bet tuomi nieko reališko ne atsiekta, tik tai sau pasikalbėta, pasiginčyta, ir vėl viskas pasiliko ramybėje, rodosi, kad taip but ir turi.

Straipsnių rašytojai išsireiškė savo mintis link čia augusio musų jaunimo ir jo atšalimo nuo musų ir musų veikimo. Žinoma, kiekvienas jų dalyką nupasakojo sulyg savo nuomonių ir išrokavimų ir nurodė priežastis, dėl kurių męs jau netekome savo jaunimo. Vieni jų maždaug sumetė kaltę ant visuomenės vadų, veikėjų, kiti nurodinėjo dabartinį musų netikusį ir suirusį visuomenišką gyvenimą, ir tam panašiai, ir tuomi viskas baigėsi. O musų jaunimas darlabiau pasinėrė į svetimas bangas, ir ten jis skęsta. Dabar tas jau kiekvienam aišku.

Bet kaltininkai viso to ir ikišiol nėra surasti, nors męs paprastai surast galime jų visokių, nes visokių jų yra. Bet kas yra kaltininkas tame didžiausis? Nors rašytojų ir buvo statoma to kaltininkais visuomenės veikėjai ir vadai, buk dėl jų nerangumo jaunimas žuva, tai vienok, sulyg mano patyrimo, tame didžiausiais kaltininkais yra tėvai, auklėjanti jaunąją kartą, ir męs visi tai aiškiai pamatysime, jei tik geriaus prisižiurėsime į čia augusį jaunimą. Priežodis sako, kad netoli obuolis obelies puola. Tas reiškia, koki tėvai, mažai kitoki ir vaikai jų yra.

Žinoma, čia kaltint visus tėvus ne priseina, tai butų prasižengimas prieš teisybę visus kaltinant. Bet reikia skaitytis su faktais, kadangi tame kaltų tėvų ir pas mus yra gana daug, tokių tėvų, kurie savo vaikus padaro svetimtaučių aukomis, ir to niekas ne užginčys. Atsiprašau "Amerikos Lietuvio" skaitytojų už drasumą prie išreiškimo savo minties šiame klausime ir meldžiu ne užsigaut. Nors aš nėsu jokios šeimynos auklėtojum, bet esu jaunuolių kategorijoj ir gerai permatau jaunimo nykimą lietuvių tarpe, matau gerai ir tai, kad daugumoje tėvai yra kalti savo vaikų ištautinime ir nuo tautos, nuo savųjų atšaldyme. Nebutų dar taip nuostabu, jei taip elgtųsi paprasti, bemoksliai žmoneliai, bet yra ir tokių tėvų, tokių žmonių, kurie net žymias vietas užima svetimtaučių įstaigose; aišku, kad tokiose vietose prasti, bemoksliai žmonės negali rastis, o vienok šie žmonės veikia savo vaikam ištautinimo darbą, ir savo vaikus aukauja ant išsigimimo aukuro. Pažiurėkime kaip jie savo vaikus auklėja. Manote, kad juos auklėja lietuviams? Anaiptol ne. Nors tėvai abudu yra atkeliavę iš anos pusės didžiojo vandenyno, iš Lietuvos, abu yra lietuviai, tai vienok jų vaikai yra taip "lietuviškai" auklėjami, kad net lietuviško žodžio nemoka, nesupranta savo tėvų kalbos. Ar ne šaunas dalykas? Ar reikia iš to lietuviams laukt savo jaunimo gyvenimo pas mus, kuomet pas lietuvius tėvus tokios komedijos lošiamos? Ir tada, keno čia kaltė yra? Gal, sakysite, kad tai kaltė veikėjų, ar visuomenės vadų, kad Gustaičių, Kazlauskų ir kitų vaikai nepasidarė mums naudingais lietuviais ir ne išmoko lietuvių, savo kalbos? Ne. Čia jau ne visuomenės veikėjų ir vadų kaltė, tik kaltė vienų tėvų.

Jeigu męs tikrai prisižiurėsime į dalyką, męs aiškiai viską pamatysime ir suprasime, kad jeigu tėvai tik rupinasi savo vaikų gerove ir naudingumu tautai, tai savo vaikus ir išauklėtų gerais lietuviais, o dabar čia, matome, kad tokių tėvų vaikai net savo tėvų kalbos nemoka! Tad, ką čia jau ir norėt, kad čia augęs jaunimas, išėjęs iš tokių tėvų, glaustusi prie lietuvių ir lietuviams jis nenyktų. Tai absurdas daugiau nieko.

Gal kas pasakys, kad galima tame tėvus išteisint, nes musų žmoneliai yra daugiausia bemoksliai, tamsūs, nepažįstą Lietuvos istorijos, neapsipažinę su lietuvyste, nenusimano apie patriotizmo auklėjimą ir tam panašiai, tad ir savo vaikus nemoka išauklėt taip, kad jie butų tautai naudingi patriotai ir geri lietuviai.

Iš dalies tas yra tiesa, ir tokius męs perdaug čia nekaltiname, bet męs kalbame apie tokius "lietuvius", kurie yra žymiomis figuromis net ir svetimtaučių tarpe ir tarpe lietuvių. Taigi, toki jau negali but skaitomi kokiais "jurgiais" kaip lygiai negali but ir išteisintais. Toki tai ir yra kaltinami, nes jie gerai žino Lietuvą ir jos reikalavimus, kad reikia auklėt vaikus lietuviais, juk jie tai padaryt gali. O kol tarpe lietuvių tėvų, ir tai dar net tarpe ne bile kokių, tai męs vis skųsimėsi ir bėdavosime, kad jaunimas musų nyksta ir nuo mus kaskart vis labiau atšala. Tai yra didžiausia žala lietuvių tautai, o ypač iš tokių nevą lietuvių, kurie neretai ir tarpe pačių lietuvių duoda patarimus, kaip reikia gaivint lietuvystę, kaip platint patriotizmą, o tuom patim ir gi didesniam savęs paniekinimui namie elgiasi visai kitaip, prisidėdami prie lietuvystės smaugimo, savo vaikus lietuviais ne auklėjant, ir tuomi nešant mums išeivijoj didžiausią skriaudą ir žalą. Tokiems liekasi tart žodis: Supraskite ką jus darote lietuvystei!

J. K. Urbonas.

Skaitytojams dovanos.

Kas iki Kalėdų užsirašys "Amerikos Lietuvį" metam, ar atnaujins savo prenumeratą cieliem metam ir atsiųs pinigus su aiškiu savo vardu ir adresu, tas gaus Kalėdoms dovanų, brangų ir labai gražų "Amerikos Lietuvio" sieninį kalendorių 1924 metam. Kad dovanų nepritruktų, pasiskubinkite užsirašyt ar atnaujint prenumeratą, nes kalendoriaus spaudiname aprubežiuotą skaitlių, tad kas pavėluos, tam dovanų pritruks.

"AMERIKOS LIETUVIO" ADM.,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

PO MEDŽIU.

Malonus broliai ir sesers! Usidarius vasaros grožei laukuose, dabar žmonės labai nuobodauja, kuomet parsieina vakarais prasėdėt namie, o šventomis dienomis beveik vien tik apie kampus bestovinėjant praleist ilgas valandas, o vakaro sulaukus parsieina praleist laiką tik vienoms tuštybėms, arba nešt savo skatiką atiduot svetimtaučiams, kurie rodo krutančius paveikslus, kurie labai retai kada yra verti žiurėjimo ir pinigo, neskaitant jau vargo, kurį reikia panešt kartais ir gana tolimą kelionę atliekant kol tų paveikslų vieta pasiekiama.

Seniaus yiskas buvo kitaip. Niekas nepažinojo tų paveikslų, ir užtai žmonės kur kas buvo doresni, nes neturėjo iš kur imt blogus pavyzdžius. Vieton daugiausia blogų paveikslų pasižiurėjimo žmonės tada vakarus praleisdavo namie, draugėje visų, vieni kitiems pasakodami dienos atsitikimus. Iš to visi sėmėsi sau pamokinimus, nes prisiklausę pasakojimų apie bloguosius ir kenksminguosius dalykus, supratę juos, buvo atsargiais. Antai Lietuvoje budami dar ir mes patys klausydavomėsi senesniųjų žmonių pasakų. Žinoma, šiadien tokios pasakos neturi vertės, nes tai buvo pasakojama nebuti ir nieko žmonėms gero nesuteikianti dalykai. Vienok ir tos pasakos žmonėms davė ką nors gero, nes žmonės pripratę jų klausyt, nenuobodavo, ir nereikalavo naktimis trankytis ir su savo draugais visokius biesus išsimislyt, ir tai vis kitų nenaudai.

Kada pasakos pradėjo eit iš mados, kada jaunesnieji jas paniekino ir pradėjo savo nuobodulio dėlei patys sau ieškot linksmybių, tada artimesnieji ir tolimesnieji kaimynai pasijuto lyg kokios epidemijos užpultais: vagystos, muštynės, langų daužymai, sodų apvogimai, javų išlaužymai, svetimų gyvulių naktimis naudojimai, ir šimtai kitokių blogumų papildyta. Iš to gavo daugiau darbo policija, teismai, prireikė daugiau naujų kalėjimų, o kad kalėjimuose išlaikyt visus blogdarius, ant žmonių valdžia uždėjo didelius mokesčius, ir taip žomnės iš visų pusių pasijuto spaudžiami, ir tai kaskartas vis labiau.

Kad tokis likimas patiko žmones, labai blogai, nes viena, ir patiems piktybių platintojams, ir tame nieko nekaltiems parsiėjo nešt sunkenybės naštą, į nežinomą tolį. Bet kas tam buvo kaltas? Gal kas pasakys, kad kaltas buvo jaunimas, kuris nenorėjo daugiau klausyt pasakų, pasakojamų senesniųjų, ir neturėdamas ką veikt, leidosi veikt piktus darbus. Bet tai ne tame kaltė ir ne jaunimo. Mes žinome, kad kiekvienas jaunas gyvunas, kada jis yra jaunas, jam smagu, jam linksma, ir todėl jis ieško vietos, kurioje rastųsi kam padėt jam linksmintis ir smagintis. Ir gerai kuomet tokiam jaunuoliui padeda smagintis tinkamai, taip, kad tas jam išeitų į naudą. Jeigu nėra kam padėt tinkamai, tada toks jaunuolis veikia kaip jis išmano, neatsižvelgdamas, ar kam iš to yra nauda ar blėdis. Veikia taip kaip jį akys ir nesubrendęs protas veda.

Tokiais padėjėjais yra visada žmonių globėjai, kurie jaunuolius auklėja. Ir jei jie moka auklėt, išauklėja naudingą žmogų, bet jei ne moka, tada išauklėja netikusį ir blėdingą žmonijai gaivalą.

Abelnai tokiais auklėtojais ir globėjais pas tautas yra valdžia. Jei ta valdžia moka globot ir auklėt savo pavaldinius, išauklėja populiarišką tautą savo valstybėje, išauklėja ištikimą ir narsią tautą, naudinga valstybei. Bet jei valdžia yra apsileidus, neišmano savo pareigų ir nežino kaip savo pavaldinių ateitį auklėt, ji nesusilaukia naudos nė sau, nė savo pavaldiniams.

Kaip musų, lietuvių tauta buvo auklėjama svetimų valdžių, nereiks daug aiškint. Jos tik rupinosi, kad iš musų, kaip ir kitų tautų savo pavaldinių pasidarius sau aklą įrankį, kad lupt nuo jų mokesčius savo dvarų ir tarnų palaikymui, kad slėpt nuo jų savo visus bloguosius darbus, o kad jiems ką nors duot, joms nerupėjo. Kad sayo pavaldinius, ypatingai jaunuosius atitraukt nuo girtybės, nuo vaginėjimų, nuo kitų blogumų, jai nerupėjo. Kad įsteigt jiems tam tikras mokyklas, kad surengt jiems pasilinksminimo vakarėlius, kuriuose jie susiėję susipaižntų ir vienas nuo kito įgytų geresnius pavyzdžius, kuriuos jie pavel dėjo nuo savo tėvų ir artymų giminių, tos valdžios ir sapnuot nesapnuodavo, dargi to vieton drausdavo vieniems su kitais sueit. Draudė organizuot net draugijas, kurios savo rupesčiu butų galėję tai atlikt. Taip sloginama žmonija pradėjo pirmus bandymus slapto darbo, ir priprato slapstytis, slaptai prieš valdžios norus elgtis, ir taip pripratę žmonės išaugo neklaužadomis. Laikui bėgant jie išmoko neklausyt, nepaisėt valdžios, o taip pripratus ji tankiai nepaiso ir nieko kito, ir tai netam, kad pasidarius sau kokį smagumą, bet tam, kad tik neklausius, kad tik keršijus, kad tik savaip viską vertus, nežiurint, kaip tas blėdingu nebutų.

Tas pats buvo, malonus broliai ir sesers, ir su bažnyčia. Bažnyčia seniaus ir dabar, nesirupino iš savo išpažintojų išauklėt žmones naudingais ir išmintingais, tik žiurėjo, kad jie butų nuolankus visiems juodžiuponiams, kad jų naudai jie vargtų nuo tamsos iki tamsai, kad jiems viską atiduotų, kad jiems rankas ir kojas bučiuotų, lyg savo geradariams, žodžiu sakant, nelaikė juos žmonėmis, tik kirminais, gaminančiais jiems naudą, o kad užtai ką nors davus, nė svajot neparsiėjo. Ir čia žmonės nieko negavo apart barimo, apart gazdinimo bačkomis smalos ir tos smalos liepsnomis. Ir čia nebuvo žmonėms pavyzdžių, nebuvo pamokinimų kaip reikia kurt gyvenimą, kad ką nors išganingo užgyvenus sau ir kitiems. Ir čia žmonės buvo tik sunkinami duoklėmis, dovanų davimu ir tai dar kartais ne vienam parsiėjo išpažintį atlikus pabut ant šventoriaus ir lenciugu prirakytam prie bažnyčios kampo. Tas dėjosi pačioj Lietuvoj. Ir kuomet pasakas nuo žmonių atėmus jiems duota tik vargt ir kenčiant numirt, tad nestebėtina, kad šiadien pas mus ir viešpatauja tik nesutikimas, neveiklumas. Veikt niekas mus ne išmokino kaip reikia veikt naudingą darbą, ir mes veikiame tik taip, kaip patys per save išmokome, retkarčiais prisižiurėdami į svetimus, į tuos, kurie turėjo tinkamesnius sau auklėtojus negu mes. Užtaigi dabar mums ir liekasi tik mokintis nuo kitų, kuomet kiti jau veikia sau. O mokinamėsi mes, kaipo dar neturinti užtektinai prityrimo, labai tankiai darome klaidas, kuriomis pakenkiame netik kitiems, bet ir patys sau, o sau mes pakenkiame daugiausia, nes visas jas, kurios ką kliudo ar ne kliudo, mes turime atjaust ir pakelt ant savo pečių.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

AKRON, OHIO.

Trukšmingas parapijos susirinkimas.

Nuo pat pradžios Akrone susiorganizavimo lietuvių katalikų parapijos, ramumo nebuvo net ir iki šiai dienai, ir rodosi, kad jos nebus niekad. Mat kunigas Janušas netekęs šiltos vietelės arba parapijos, buvo išvažiavęs kaszinkur, bet ir vėl sugrįžo. Tą patį padarė ir kunigas Cibelis, ir dabar abudu gyvena Akrone.

Klebonauja čia kunigas Alinskas, kuris turi parapiją Youngstone, ir čia šeimyninkauja. Neilgai jis čia pagyvenęs šaukė parapijos susirinkimą, kad išduot atskaitas: sakė išduosiąs ir pirmųjų dviejų kunigų atskaitas, bet kada prisiartino Rugsėjo 30 diena, kurioje atsibuvo susirinkimas, tai kunigas Alinskas per pamokslą pasakė, kad išduos jis tik savo atskaitas, o anų dviejų kunigų atskaitas dabar ne išduos, nes tiedu dabar čia gyvena ir turi daug savo pasekėjų, tai nenoris turėt nesmagumus. Priminė dar ir tai, kad tiem kunigam Clevelando vyskupas nė vienoj bažnyčioj neleidžia laikyt mišias.

Lauktasis susirinkimas.

Po pamaldų visi susirinko į bažnytinę salę. Atėjo ir k. Cibelis. Susirinkimą baigdamas kunigas Alinskas atsisukęs į kun. Cibelį tam pasakė:

—Tu neturi tiesos čia nė ateit, nė kalbėt.

—O tu mane iš čia ne išmesi—atkirto Cibelis, o bobelės ėmė rėkt:

—Mes norime kunigo Cibelio! Mes norime palaiminimo su švenčiausiu sakramentu, kas nedėlia!!

Iš kampo kaszinkas atsiliepė:

—Jųs ir be sakramentų, su savo liežiuviais mokate gerai laimint.

Kilo tikras jomarkas: šauksmai, rėksmai visuose kampuose. Kunigas Alinskas ilgai nelaukęs išėjo iš salės, paskui jį ir dalis parapijonų padarė tą patį. Kita dalis pasiliko su Cibeliu ir surašė prašymą vyskupui, kad Cibelis butų gražinamas.

Dabar kila klausimas, už ką tie kunigėliai pjaujasi ir kovoja: už Dievą, ar už doliarį? Rodosi, kad jei jie kariautų už Dievą, tai nereiktų jiems taip nešvariai bartis, ir žmones pjudyt vienus su kitais, vienus ant kitų siundant. Lai tie kunigėliai žino, kad kokią sėklą jie sėja, tokius ir vaisius rinks, ir už tuos vaisius nereikia bedievius keikt.

Dėgtinės mylėtojų vargai.

Pas vieną Trockio garbintoją atsibuvo krikštynos. Susirinkę "draugai ir draugės" ir visi įsikaušę pradėjo užką ten bartis. Viena "drauge", nieko nelaukus tuojaus pasigriebė šluotą ir pradėjo sukytis lyg Kurapatkinas su kardu prie Port Arturo; vienam "daktarkos" vyrui apsčiai tų šluotų kliuvo, ir net padai jau buvo pradėję per duris lakstyt, bet šeimyninkė atnešė baltosios patiešytojos, tad tokiu budu ir karė pasibaigė, o prasidėjo "tovariščeskaja konferencija".

Mockevičius su Vindašium drąsiai ėjo skersai gatvę, bet automobilis jiems iš kelio, vieton kad pasitraukt, irgi drasiai šoko ant judvijų, parmetė ant žemės ir pačiudu apmankė, ir jų drabužius apipurvino. Dabar abu guli ligonbutyj. Vindašius turi kokiu ten budu liežiuvį perkąstą. Mat tas žmogelis kaip išsikaušia, tai labai daug šneka, ir tokiu budu nemokėjo liežiuvį suvaldyt net ir automobilį pasitikęs, ir ot.... Bet daktaras sulopė ir galbut sugis.

Šitas žmogelis turi pačią ir vaikus Lietuvoj, bet tuomi jis nesirupina, tik degtinėje mirksta visą savo gyvenimą ir visus savo pinigus degtinėje skandina. Kada darbo netenka, džiaugiasi jei kas priima jį gyvent sklepe kur prie anglių. O gyvent jis vis neišmoksta. Ir galbut neišmoks iki savo gyvenimo galui.

Aržuolo šaka.

WATERBURY, CONN.

Margos žinios.

Lietuvos katalikų šv. Juozapo bažnyčioje 2 dienoj Spalio atsibuvo sutuoktuvės E. G. Dvilenskio su M. Raytkwich. Bažnyčia buvo gražiai išpuošta. Sutuoktuvių ceremonijas atliko kunigas Valantiejus. Per mišias giedojo giesmininkai, kaikurie net iš kitų miestų parkviesti. Po visų apeigų jaunavedžiai išvažiavo į pietines valstijas, iškur sugrįžę apsigyvens Waterburyje.

Jau po rinkimų.

Miesto rinkimus laimėjo demokratai. Lietuvių dalyje balsavimui vieta buvo parengta mokykloje. Pirmu kartu rinkimų dienoje šioje miesto dalyje buvo toks bruzdėjimas; pilnos gatvės automobilių važiojo balsuotojus ir šiaip daugybė pėkščių slankiojo; žinoma, daugelis vaikščiojo tik taip sau. Lietuvis kandidatas ne išrinktas.

Strielkauskas rinkimus irgi pralaimėjo, nes teisme užsimokėjo $5; jo advokatas teisindamas jį sakė, kad jis "apvaikščiojo" rinkimus, tik policistas nesuprato ką jis apvaikščiojo, nes nuokart jis rodėsi norįs pasilikt Dempsu, nes gavo dešiniu ir kairiu per sprandą. Rytmetyj atsibudęs mažai ką atsimenė. Papasakojo, kad lyg atsimenąs, jog mušėsi su policistu ir gėrė kiek degtinės. Bet jautė didelį galvos skausmą, taip, kad prie pažiūnių negalėjo piršto pridėt. Bet jo žmona dalykus geriau atsimena. Ji sako, kad jis jau seniai pradėjo rinkimus apvaikščiot, net ir ne atsižvelgdamas, kas laimės, ar kas pralaimės.

Marė Remeikienė reikalauja perskyros nuo savo vyro, nes tas kaszinkur pabėgęs, nepareina namo.

Nellie Kassor nėra teismo paleidžiama po užstatu ir laukia susirenkant didžiojo teismo. Ji padarė operaciją ant K. O'Neiell savo namuose, kuri dabar guli ligonbutyj ir nežinia ar pagis. Ji neseniai padarė nelegališką operaciją ir ant Gladys Lynn, kuri vėliaus mirė New Yorko ligonbutyj; liudininkai pasakoja, kad Kassor jos naujai gimusį kudikį sudegino savo pečiuje. O'Niell amžiaus turi dar tik 30 metų, gaila butų, jeigu numirtų.

Moterys jau pradėjo rengt šokius subatų vakarais. Žmonių prieina nemažai. Šokiai griežiama lietuviškai, kuriuos ateiviai visi gali šokt, net ir čia augę beveik visus moka, o kaikurios mergaitės net geriau mėgsta šokt lietuviškus negu "angelckus".

Salėje po No. 103 prie Green gatvės, 30 Rugsėjo turėjo prakalbą kalbėtoja Flynn. Laike prakalbos salėje buvo pustuzinis policistų, o kiek jų buvo be uniformų, negalima žinot. Flynn yra pagarsėjusi komunistė ir policiją bijojo, kad ji ne sukeltų revoliuciją, nes praeiti atsitikimai lietuviais apgyventoj miesto dalyj, laike straikų, dar nėra užmiršti.

Šėrų pardavėjas "Herman-Purvis" iš Waterburio tapo išgabentas į Bostoną. Pirmiaus jis pardavinėjo Chemical Co. akcijas, o kokias dabar jis pardavinės Bostone, nežinau. **Žybt.**

SOUTH OMAHA, NEB.

Viesulos padarė daug permainų.

Čia siautė didelės viesulos, kurios sugriovė daug namų ir užmušė žmonių. Dar prieš tą audrą per dvi savaites oras buvo labai šaltas, jau žmonės manė, kad žiema užpuls. Bet po šalčio užstojo troški šiluma, ir paskui padangės apsidengė tirštais juodais debesiais, o 28 Rugsėjo dienoj ištiko didelė viesula su lytum ir perkunija, ir ta baisybė tęsėsi per 24 valandas be sustojimo. Vanduo greitai viską apsėmė. Miesto žemesnėse dalyse vanduo pripildė rusius, išplovė pamatus ir namai sugriuvo. Tarp žmonių kilo panika. Buvo apsupta net 2,500 namų. Nuostoliai apskaitoma iki $25,000.

Geležinkeliai išplauta. Trukiai iš Chicagos eidami atsargiai, suvėlavo aštuoniomis valandomis. Visa industrija tapo suparalyžiuota.

Nukentėjo ir lietuviai.

So. Omahoj gyvenanti lietuviai irgi nukentėjo, bet jie vis dar buvo laimingesni už miesto gyventojus. Artimi Omahai miesteliai kaip Council Bluffs, Iowa valstijoj daug nukentėjo nuo Missouri upės vandens, nes miestelis yra prie pat upės plačioj lygumoj. Jis savo istorijoj yra nelaimingas, nes jau kartą pirmiau buvo vandenio užlietas ir daug nukentėjo. Dabar čia vanduo užtvino visoje jo aplinkėje, o viesula sugriovė 20 namų, kur penkios ypatos tapo užmuštos, o 500 gyventojų valtimis išsigelbėjusių neteko pastogės. Daugiausia nukentėjo jo pietvakarinė dalis. Sakoma, kad čia viesula padarė nuostolių už milijoną doliarių suviršum. Visose aplinkėse šios viesulos tapo užmušta 22 žmonės.

A. A. Žalpis.

LAWRENCE, MASS.

Bolševikų politika.

Vadinami bolševikai užvaldę Lietuvių Ukėsų Kliubo salę, megina dabar užvaldyt ir patį Kliubą. Sulindo į Kliubą lyg kiaulės, nu ir dabar jau pradeda knaisiot, armyderius kelt susirinkimuose ir net arčiau slinkt, kad užėmus valdyboje vietas.

Bet man rodosi, kad kliubiečiai turėtų susiprast ir tuos kiaulaites vyt laukan, ir tai tuojaus, nes laukiant ilgiau gali pasirodyt pervėlu kada šaknis jie savo giliai suleis. Kiekvienam turėtų but jau matoma, kad kitur su jais taip ir daroma. Kitur jų jau yra užvaldyta, pav. kaip Worcesteryj ir Brocktone, kur pirmiau ir draugijos. Jie tai bando ir kitur daryt. Jie bando užvaldyt SLA. kuopas, bet ten jiems ragučius nulaužė, kuomet prašalino jų bimbalus. Aš patarčia, kad ir lawrenciečiai jiems taip padarytų. Kliubas gyvavo be jų, ir be jų gali toliaus gyvent. Atminkite tai visi. **Tenbuvęs.**

Redakcijos atsakymai.

Rožė-drožė. "Drožimas" visgi peraštrus. Įsidėmėkite, kad nors ir su priešu ginčijantės, visgi reikia apsieit švelniai, nes to reikalauja mandagumas, o jau ypač laikraštijos etika, kuomet reikia pasinaudot laikraščiu. Nesunaudosime.

John A. Katkus. Negalime pasinaudot atsiųstuoju protokolu, kadangi tai yra kelinta kopija ir perskaityt visai negalima.

Jurgis K. Jonas Plonas jau antri metai miręs. Duokite jam ramybę.

Darželio gėlė. Nerašykite eilių, nes neturite tam reikalingo talento, ko eilių rašymui butinai reikia. Atsiųstasias nesunaudosime.

G. P. Janušaitis. Maižis iš Egipto išvedęs žydus per keturias dešimts metų giriose laikė todėl, kad juos gerai išmokinus kariavimo, ir kaip jau buvo jie išmokinti, tada ėjo ir užkariavo Paniomis valandomis. Visa lestiną.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Mokslininkai ištyrė, kad kada koks daiktas puola žemyn iš augštumos, kas sekunda jis puola trisdešimts dviem pėdomis greičiau negu sekundą pirmiau. Tai yra labai pavojinga pult iš didelės augštybės, nes kiekviena sekunda puolimo pasigreitina 30 pėdų, taigi kada žemę pasiekia, puolantis daiktas gana smarkiai susitrenkia. Jeigu puolimas nepasigreitintų dėl augštumo, žmogus iš bokšto nušoktų taip lengvai, kaip ir nuo kėdės. Tai yra galybė žemės pritraukimo, kuris niekad nepasiliauja. Žinoma, žemės pritraukimas tai ne vienintėlė galybė, su kuria reikia skaitytis. Daiktas, puolantis iš augštybės taippat sulaikomas kitos galybės, t. y., oro tirštumo. Jeigu nebutų oro, lietus puldomas žemyn, pareitų su tokiu smarkumu, kad ant žemės žmogų lašai užmuštų. Bet laimė mųs, kad oras savo tirštumu suturi puolimą lašų ant tiek, kad jis pareina ant žemės visai be pavojaus. Kuo smarkiau lietaus lašai puola, tuo didesnį oro pasipriešinimą randa. Kaip laivas, jurėmis plaukdamas, kuo smarkiau eina pirmyn, tuo stipresnį vandens pasipriešinimą sutinka. Taigi, galybė randasi netik žemės pritraukime, gravitacijoje, bet ir kituose dalykuose, su kuriais reikia skaitytis.

Mokslininkai sako, kad nėra tokio daikto pasaulyje, kuris turėtų tikrą ramybę, arba ilsėtųsi. Viskas yra judėjime. Kada mes matome kokį nors daiktą ant stalo stovintį, mes manome, kad jis nejuda. Arba, kada žmogus guli ir miega, mes sakome, kad jis ilsisi. Ištiesų, niekas nestovi ant vietos, ir neilsisi. Nors daiktas stovi ramiai ant stalo, vienok jis nestovi ant vietos, nes žemė sukasi aplink savo ašį su dideliu greitumu, tad žemė besisukdama viską nešasi su savim, ir daiktą, kuris ant stalo stovi, ir žmogų gulintį lovoje. Niekas ant vietos ramiai niekad nestovi, bet viskas yra judėjime, iš priežasties gravitacijos, traukimo galybės, kuri visados visur randasi.

Tikras atsilsis.

Kas tai yra tikras atsilsis? Mokslo žmonės, tyrinėdami atranda, kad tikras atsilsis, nejudėjimas, galėtų atsitikt tik dviem lygiom pajiegom traukimo, kurios padarytų lygsvarą-equilibrium'ą. Tyrinėdami šitą klausimą, atrandame kasdieniniame gyvenime daugelį tokių lygsvarumų, ant kurių mes galėtume lygsvarumą tyrinėt. Samtis, įdėtas į kibirą vandens, turi pastovią lygsvarą, nes, jeigu mes jį paverčiame pirštu, jis atgal ateina į savo vietą, kada mes pirštą atimame. Pastebėtina yra tas, kad sunkumas ateina atgal į savo vietą. Kada mes norime pastatyt kiaušinį ant vieno galo, mes atrandame nepastovią lygsvarą, nes kiaušinis nors ir pastovės ant galo per kokią dalį sekundos, bet jis neateis prie savo lygsvaros, mažiausis judėjimas jį parvers. Kita lygsvara vadinama neutrališka, geriausia galima ištirt su apvaliu ant bilijardo. Jeigu apvalys bus truputį pastumėtas, jis ir vėl apsistos kur nors nežinomoj vietoj, dėlto, kad bilijardo apvalys yra neutrališkos lygsvaros.

Pavyzdys iš supynės.

Supynė padaryta iš papėdės ir ilgos lentos, duoda mums pavyzdį, kad prisižiurėt tiesiai lygsvarai. Kada mažas vaikas atsisėda ant vieno galo lentos, didesnis vaikas turi sėstis toliau nuo galo lentos, kad padaryt lygią lygsvarą. Tas mokina mus daugelio kitų dalykų musų gyvenime. Vartojimas liudės paeina nuo prisižiurėjimų į supynę. Kodėl mažas vaikas atsveria didelį vaiką ant kito galo lentos? Todėl, kad didesnis vaikas sėdi arčiau vidurio, kur lenta laikosi ant papėdės. Tai yra tas pats, kaip kėlimas kokio daikto su loniu. Kuo arčiau prie galo lonis atsiremia, tuo didesnį daiktą žmogus su juom gali pakelt. Ta pati ir liudės tiesa yra pritaikyta prie replių, kurių ilgi galai imasi į ranką, o trumpi galai suspaudžia paimtą daiktą.

Kartais judantis daiktas, arba stovintis, yra tarpe dviejų, trijų, arba daugiau traukiamų galybių, kurių traukimas yra nevienodas. Jeigu traukimo galybės nėra vienodos, tai daiktas tarpe jų stovintis turi judėt, eit į kurią nors pusę. Jeigu traukiamos galybės butų vienokios, tai judantis daiktas jų tarpe apsistotų ant vietos, nes visos traukimo pastangos, traukdamos lygiai į visas puses, daiktui neduotų pasijudint. Bet jeigu traukimas nebutų lygus, tai viduryj esantis kunas turėtų pradėt eit į tą pusę, kur jo traukimas yra didesnis.

Planetų kelionė.

Kelionė visų dangaus kunų, planetų, yra paremta ant didžiausių pritraukimų arba gravitacijų. Kad ne saulės pritraukimas, musų žemė nekeliautų aplink saulę savo nuolatiniu keliu, bet pasileistų tiesiu keliu, ir nukeliautų į erdves. Taip kaip pririštas akmuo ant šniuro, sukamas musų rankoje, keliauja apie mus, bet kartą paleidus iš rankos, akmuo paima tiesų kelią, eina šalin nuo sukimo vietos. Kas tiesa su akmeniu, paristu ant šniuro, tas pats tiesa ir su musų žeme ir kitais kunais; jie visi turi palinkimą keliaut tiesiu keliu, bet gravitacija, pritraukimas, priverčia juos keliaut aplink. Labiausiai traukia masos galybės ir neduoda nuriedėt į erdves.

Didumas ir svarumas daiktų.

Mes jau kalbėjome, kaip daiktai yra mieruojami, dabar mes kalbėsime apie skirtumą didumo ir svarumo; tas mums duos daugiau supratimo ir pažinimo lygsvaros, traukiamos galybių. Mes jau žinome, kad galime pamieruot greitumą puolančių daiktų, bet yra labai sunku gaut tikrą rezultatą. Geresnį rezultatą galima gaut vartojant laikrodžio pendulį, dėlto, kad greitumas pendulio puolimo skiriasi didumu žemės gravitacijos. Mokslo žmonės atranda, kad to paties laikrodžio pendulis ne vienodai puola įvairiose šalyse pasaulio. Tas reiškia, kad žemės gravitacija nevisur yra lygi. Jau mes žinome, kad žemė yra labiau plokščia šiauriniame ir pietiniame žemės gale. Per patį žemės ekvatorių, žemė labiau išsidavus ir ant kiek mylių yra toliau nuo jos vidurio, negu šiauriniame arba pietiniame žemės gale. Tokiu budu daiktas sveria daugiau prie šiaurinio ir pietinio žemės galų, negu per patį ekvatorių. Netik, kad žemės patraukimas ten didesnis iš priežasties žemės įdubimo, bet ir pats galas žemės, kada mes prie jo atsistotume, apsuktų mus ant vietos per dvidešimts keturias valandas, kuomet esant mums prie žemės ekvatoriaus, mes nukeliaujame dvidešimts penkis tukstančius mylių per dvidešimts keturias valandas. Kada daiktas keliauja tokiu greitumu, jis turi patraukimą atsiskirt nuo bėgančio daikto, todėl jis netenka ir savo svarumo.

Nemuno Sunus.

BRANGUS MEDIS "DURIAN".

Malajaus pussalyje auga medis, kuris augina musų šalyje nepažįstamą vaisių. Yra tai medis, kuriam vietiniai gyventojai yra davę vardą "Durian". Jo vaisius viskuom panašus ananui, tik su tuom skirtumu, kad turi ilgus ir labai smailus akstinus. Branduolis jo turi išveizdą čyčkos, saldus ir skanus kaip mums pažįstami "bananai", auga tarpe akstinuotų valaknų, susidedantis iš atskirų skilčių kaip kad vadinamas erangas. Kadangi branduolis labai greitai noksta, dėlto šie vaisiai nesiduoda eksportuot, užtai visi beveik ant vietos tik ir sunaudojami. Kvapas jų yra labai aitrus ir kartus, todėl keliaiviai, ar naujai atkeliavusieji žmonės jų nevalgo, kol vietiniai gyventojai nepripratina, o paragavę kartą, ilgai jų ne atsivalgo.

Vietiniai gyventojai visuomet deda pastangas, kad tų medžių prasimanius kuodaugiausia. Kur toki medžiai auga, pirmiau negu jie pradeda žydėt, cielos šeimynos prie jų apsigyvena, ir tai taikosi taip apsigyvent, kad kaip galint daugiau medžių butų prie gyvenamos vietos, ir paskui dienomis ir naktimis daboja, kad augančius vaisius kas nenuvogtų, ir taip laukia kol vaisiai nunoksta. Vaisiai, kaip tik suauga, greitai noksta ir tuojaus puola ant žemės. Vaisiai auga dideli, ir jei krisdami pataikytų žmogui galvon, butų blogai. Užtai žmonės apsigyvena arti medžių kamieno, ties galvomis prisitaisę stogelius, dabojasi, kad krintantis vaisius juos neužgautų.

LIGNITO ANGLIAI.

Prieš porą mėnesių Suvienytų Valstijų vidaus reikalų ministerija užtikrino, kad stokuojant kurui anglių, bus galima naudot lignitą, kurio daug yra šiaurvakariuose. Prie lignito ištyrimo dalyvavo N. Dakotos universiteto hemikai, Suvienytų Valstijų mineralogai ir Kanados valdiški hemikai. Jie užtikrino ir prirodė, kad lignitas galima paverst degančion medegon, tokion kaip antracito angliai.

Lignitas trijose valstijose.

Surasta ir ištirta, kad trijose valstijose yra 964 bilijonai tonų lignito. Devyni šimtai, šešiasdešimts keturi bilijoonai tonų yra šiaurinėje ir pietinėje Dakotose ir šiaurvakarinėje Montanoje, likusi dalis aplinkinėse teritorijose, kur yra stiprus klimatas ir šaltos žiemos, kas sutraukia labai daug antracito ir bitumino kasmet, iš apie tukstančio mylių aplinkių atstumu.

Šiaurvakarinėse valstijose randamas legnitas turi bruną parvą, neturi žvilgėsio, o sudėjime turi aiškius medžio ženklus, savyje turi daug drėgnumo ir todėl kurui mažai naudingas, nes iškeltas iš ežmės greitai pasiduoda atmosferai ir tuojau sutrupa, tad pervežimas jo į tolimesnes vietas galimas tik žiemos dideliuose, šalčiuose, kada šis lignitas yra dručiai sušalęs.

Lignito degimas.

Lignitas brunos parvos, budamas sudėtine emdega ko tokio panašaus tarpe durpės ir bitumino anglio, greitai dega ir greitai kaista. Degdamas jis nevirsta koksu kaip kad bitumino anglis, bet tveriasi į grumtelius, gesta ir tokiu budu eina niekais, nes užgesusios dalelės eina į pelenus.

Kanados valdžia išleido milijonus doliarių bandymams lignitą paverst į sujungtinę medegą, kad degant netrupėtų ir nebyrėtų gesdamas į pelenus. Išstatyta pečiai jo deginimui. Inžinieriai apžiurėję tą pečių dabar užtikrino, kad lignitas jame degs gerai, ir degdamas neis niekais kaip kad paprastame pečiuje deginamas. Reiškia, lignitas yra geras ir naudingas kuras, tik jis negali but kurinamas paprastuose, angliais kurinamuose pečiuose; jam reikia speciališkai subudavoto pečiaus.

Šis—tas.

Eskimosų šeimynose nėra jokių barnių nė vaidų, gi jų vaikai niekad nėra baudžiami mušimu.

*

Suvienytose Valstijose yra 1738 meterys, kurios užima teisėjų ir advokatų vietas.

*

Grekijos filozopas Sokrates teismo tapo pasmerktas už "tvirkinimą" jaunimo ir turėjo pats, liuosnoriai išgert dozą nuodų.

LIETUVOS APLANKYMAS.

Rašo **M. Paltanavičia.**

(Tąsa)

jau keliatas lietuvių krautuvių. Visi skundžiasi, kad reikia nuošimčiai mokėt valdžiai už pardavinėjimą prekių. Krautuvėse knygos nevedamos, tai nuošimčiai imami pagal nužiurėjimą, todėl turbut pramonininkai mėgina išrodyt vienas už kitą prastesniais. Žmonės rugoja, kad perdaug milicijos laikoma, bet girdisi, kad buvę nemažai žudysčių, tad ir milicija greitu laiku sunku sumažint.

Prienuose teko matyt pavasarninkų apvaikščiojimą. Labai daug žmonių išėjo nuo bažnyčios į Žaliają gatvę kur kalbėtojai, pasilipę ant vieno krautuvininko gonkų, sakė prakalbas. Labai buvo žingeidu klausytis tų prakalbų, nes kada išgirsti prakalbas, labiau gali atjaust kulturos augštumą. Lietuvių dvasia dar ką tik ima keltis iš po sunkaus, ilgo tautiško miegojimo. Dar negreit ištobulės gražus liuosybės angielas, dar šiais laikais tik tašomas iš didelio medžio, neaiški žymė matosi. Miesteliui truksta viešo knygyno, geros svetainės suėjimams, kad paprasti žmonės turėtų kur tobulintis, apkalbėt rimtus klausimus, kurie prieš jų akis, kaip šmėklos stovi, neužmatomi. Bet visgi žingsnis padarytas pirmyn, prie to jau einama. Senovės laikais čia visi gyventojai kalbėjo tik lenkiškai, dabar jau viešpatauja lietuviška kalba, ir lėtai žmonės tą kalbą už savąją palaikys.

Čia gyvena vienas žmogus, pavarde Šalčius. Ką jis savo spėkomis yra padaręs, reikia labai pasigerėt. Už miestelio, iš šilo parbėga upelis Revuona, ir per amžius šis upelis išnešęs gana didelį revą. P. Šalčius sumanė upelį užtvenkt ir padaryt prudą, įtaisyt ratą, ir gaut iš jo jiegą. Man ten bunant, jau namas buvo pastatytas ant dviejų gyvenimų, labai gražiai pabudavotas, ir prudas jau tvenkiamas. Ten matosi labai daug darbo nuveikta ir, kaip pasakoja, jis vienas su pagelbininkų tą visą darbą nuveikęs. Iš paties darbo matytis, kad žmogus veikia sumaniai, kas galima padaryt mekaniškai su pagelba liudės, jis iš to naudojasi taip, kad vienas pakelia, arba patraukia sunkenybes, kurių penkiasdešimts žmonių neįveiktų pakelt. Pabaigtas pylimas per revą užlaikys jam vandenį, kuris suks ratą, ir visuomet duos jiegą varymui girnas ir pjuklus, išdirbimu, medinių daiktų. Kaip atrandi žomgus kur nors tokį apsireiškimą, pamislini sau: Va ko reikia Lietuvai, tokių žmonių, tokių sumanių žmonių, kurie šen ir ten ramiai pradeda veikt tokius sumanius darbus. Tai yra tikras pamatas išdirbystės, ant kurio augs ir didės, plėtosis, duos žmonėms naujas idėjas, tobulins žmones, kurie mokinsis sunaudot gamtos jiegą, o jiega padarys daug kartų daugiau negu tai ką žmogus pats savo jiega gali padaryt. Taip tik šalis gali išsitobulint, nuo tokių sumanių žmonių, kaip Šalčius.

Nežinau ką jis pradės veikt savo mažame užvedime. Jis turi girnas parsivežęs, matoma, kad mals javus. Jis turi daug įvairių įrankių medžio išdirbimui, galės daryt naminius baldus, gražesniam padailinimui namų. Lietuvoje reiks iššluot visus namus kaimiečių, ir išmest iš jų tokius rakandus, kaip stalai, lovos, suolai, uslanai, labai gramozdiškai padaryti, o į jų vietą įdėt gražesnius daiktus, kurie padarytų namus vertus to vardo, o ne atrodytų, kaip vilkinyčios. Tokis užvedimas, kaip Šalčius taiso, kaip tik gali tikt išdirbystei naminių rakandų. Lietuvai negelbės iš vargų keltis aukos, nė pagelba iš svetimų šalių, kiek pagelbės jai toki žmonės, kurie padeda savo širdį ir trusą budavojimui tokių pradinių dalykų. Kiekviena šalis pasitobulino tik iš žmogaus sumanumų, užvedimo išdirbystės, pirklybos ir tam panašiai. Kaip kur randasi toki žmonės. Ten randi ateinančios Lietuvos visą viltį.

Daktaras Brundza Prienuose yra tikras stulpas Lietuvystės. Jeigu Lietuva butų valdoma kunigaikščių, kaip senovėje, tai dr. Brunza butų tos apielinkės kunigaikštis. Mat seniau čia gyvavo lenkiška dvasia, nemažiau kaip ir kituose miesteliuose. Visi miestelio gyventojai ir iš aplinkinių dvarų ponai laikė save lenkais. Net ir tyrai lietuviški kunigai seniau labai pataikavo lenkams. Sermėgius buvo paskutinis, užmirštas bemokslis, prastas, taip kad jo karštais pamokslais jo paties sunus, nelabai norėjo savo tėvą pripažint tėvu. Pirmiausiai gyvenimas parupina tokias aplinkybes, o aplinkybės gimdo tokius žmones. Na ir ką padarysi! Kada upės prasimuša sau naują vagą, daug dalykų persimaino. Dr. Brundza nemažai nukentėjo, kol pergalėjo miestelyje lenkystę; sulenkėję miesčionys nemažai nukentėjo savo viršenybę pražudę. Bet gyvenimas dabar eina savo vėžėmis. Niekas negina lietuviškai kalbėt, bet visi miesčionys mato, kad jie visgi Lietuvoje gyvendami yra lietuviai, ir mokinasi lietuvišką kalbą, ir viskas eina savo keliu kogeriausia. Ponia Ventienė, sena miestelio aptiekorė sako:

—To dabar p. Paltanavičius, kad pas mus pribuvote, to mes turime su tamista kalbet letuviškai. O kada mes pas jus bribusim, to jus kalbėsit su mum lenkiškai.

—Taip, poniute, taip. Kiek vienas tobulas lietuvis yra to budo, jeigu jam savo širdį parodysi, jam prijausi, jis amžinai bus dėkingas, ir tik per savo gerą širdį lietuviai buvo ir savo Tėvynę pražudę. Jųs jauskitės Lietuvoje, kaipo savo Tėvynėje. Čia jųs tobulinkit savo aplinkę, savo artimus. Jum kampelis bus mielesnis už visą pasaulį.

P. Ventienė turi rožių daržėlį, tokių šaunių, kad kitur tokias butų sunku rast. Ji mėgsta savo vietelę ant Nemuno kranto, ir ji puošia jį rožėmis. Lietuviškai taip gražiai kalba, kad malonu klausytis; jos kalboje girdima nauji lietuviški žodžiai. Parkeliavusį iš svetimos šalies tas viskas neapsakomai ramina ir rodo gerą ateitį Lietuvai.

Kai kurie jaunuoliai, kurie nespėjo suprast lietuviškos tautiškos dvasios, Lietuvoje budami miesteliuose, tos dvasios nesutiko. Rusijoj mokslus eidami irgi niekad savo tautybės nepatyrė. Sugrįžę į Lietuvą, nespėjo savo tikros šalies dvasią suprast, todėl iškeliavo Lenkijon apsigyvent, ir jau negreit sugrįšž į savo gimtinę šalį.

Miestelio pramoninkai skundžiasi, kad ant jų krautuvių dedama didelės mokestys, ypatingai nuošimčiai už parduotus produktus. Sako, valdžiai nereikia užlaikyt tiek milicijos. Pirmiau, prie rusų valdžios buvo jų daug mažiau, negu dabar. Iš kitos pusės, kaip girdisi, tai buvo daug užmušėjysčių ir apvogimų. Miliciją sumažinus, vėl jų daugiau atsirastų. Tai klausimas, turintis dvi puses; negalima žinot, kaip jam pritart. Jeigu Lietuvos piliečiai butų tobuli, tai pusės to vargo nebutų. Lietuva yra republika. Reiškia, turi demokratišką surėdymą, kuris paeina nuo žmonių balso. Tokiame surėdyme žmonės renka savo atstovus, kurie aiškina žmonių norą. Jie turi žinot savo tiesas ir paskirt savo išrinktuosius, kad prižiurėtų tas tiesas, kad jos butų žmonių pildomos. Jeigu piliečiai apie tas tiesas nieko nesirupina, jų nesupranta, laikraščių neskaito, savo tarpe nesusikalba, tada valdžia pasidaro kokia tai svetima įstaiga, su kuria žmonės nesutinka, nes jos nesupranta. O valdžia iš tokių žmonių susidėjus, nesupranta žmonių, ir taip gyvena, kaip du priešu. Tarpe tokių žmonių, kurie savo šalies tiesų nesimokina suprast, ir neįmano kaip savim valdytis, tai net žodis "republika" šaliai netinka. Geriaus tokiai šaliai absoliutiška karalystė, su vienu geru valdonu, kaip Rusijos Petras Didysis. Bet pasaulis turėjo daug blogų karalių, kurių apšviestoji dalis žmonijos nenori, ir todėl rupinasi patys savim valdytis. Kaip greičiau Lietuvos visuomė apsišvies, kaip greičiau pradės patys savim rupintis, taip greičiau pamatys, kur jų mokestys eina. Pamatys, kad vienas žiaurus kaimo bernukas, kuris kas nedėlios dieną keldamas neramumą visoje aplinkėje, priverčia visą aplinkę mokėt didelius mokesčius, užlaikyt keliatą desėtkų milicijos, kuri nieko neveikia, tik laukia, kada ir kur netikusių

(Dar bus)

LIUOSOJI VALANDA.

Šviesk is, Lietuvi!

Šviesk is broli lietuvi,
Pažinkie savę;
Pažinkie šviesą—tamsybę,
O surasi tuomet teisybę.
Skaityk, mąstyk, protauk,
Pri šviesos keliauk,
O tada tai tu suprasi,
Teisybę surasi,
Kada juodą tamsybę
Nuo savęs numesi,
Dejonėms, vaitonėms, verksmais
Nieko neatsieksi,
Jeigu iš tamsybės į šviesą
Išeit nepajiegsi.
Taigi šviesk is, skaityk, protauk,
Nuo savęs tamsybę iš šaknų rauk.

Shenandoah, Pa. J. K. Urbonas.

Atsiminimas.

Kaip malonus yra vakacijų laikas! Bet ne visi gali naudotis. Taip ir mudu su Petru visą žiemą mokykloje trynėmėsi, ir ve, vasara, turime toj pačioj sostinėj jieškotis darbo, kad užsidirbus keliatą skatikų ateinančiai žiemai. Visi mokiniai išvažinėjo, tik mudu su Petru likome...

Po dviejų dienų medžioklės, susiradome darbą vienoj krautuvėje, kurioj savininku buvo amerikietis. Padirbėjus keliata savaičių, susipažinome su savininku labai arti ir jis mus pamylo.

Savininkas buvo jau apysenis žmogus. Atrodė žemaitiško budo. Buvo jau žilas ir turėjo šviesiai mėlynas akis. Visada buvo linksmas. Dažnai papasakodavo apie savo gyvenimą Amerikoj. Prie tokių aplinkybių smagų buvo ir dirbt. Savininko kitaip ir nevadinome kaip tik dėdė Vincas.

Vieną rytą dėdė Vincas atėjęs į krautuvę pasišaukė mudu ir sako:

—Žinote, važiuosime į Jonuko tėviškę, praleist kokią savaitę ir už tą bedarbės savaitę užmoku dabar.

Buvo taip linksma, kad ir męs gausime vakacijų ir dar pinigų.

Prievakariu pradėjome rengtis į kelionę. Saulei leidžiantės apleidome sostinę. Mano tėviškė buvo toli, tai pavažiavus apie vidurnaktį, manėme, panemunyje kur pernakvot. Nutarėme nakvot lauke. Apsirinkome gražią vietą, sukurėme ugnį, apsėdome aplink ir šnekučiavome. Petras užsipuolė, kad dėdė ką nors tokio romantiško pasakytų.

Dėdė nieko nelaukę pradėjo, ir prirodė, kad šį kartą papasakos tikrą atsitikimą iš savo gyvenimo.

—Na, tai mat, ir aš kada buvau jaunas kaip judu, ir budamas jaunu iškeliavau į Ameriką. Teko visur gyvent, bet vienas miestukas ir dabar stovi atmintyje. Tame miestukyj jau tuom laiku buvo gražaus lietuviško jaunimo. Man atvažiavus, tuojaus tą patį vakarą teko dalyvaut surengtame vakarėlyj. Vakarėlis buvo surengtas vien merginų ir vaikinai buvo užkviesti dalyvaut. Čia nupiešiu kaip tos merginos atrodė.

Visos atrodė gana jaunos, gražios. Tai jau buvo speciališkai pasirengę. Svetainėj atrodė kaip peteliškių pilna. Mat, visos buvo maž daug baltomis drapanomis pasipuošę. Man pasitaikė proga atsisėst prieš to vakaro vedėją. Na ir tokioj pozicijoj sėdint teko daugiau žiurėt į vedėją per visą programą.

Pasibaigus programui, vienas iš mano pažįstamų suvedė į pažintį su nekuriomis mergaitėmis, tarp jų ir su vakaro vedėja.

Už kelių dienų nueinu dirbt, randu toj pačioj vietoj ir vedėją minėto vakaro. Nepažįstamų daug žmonių, t.y., jaunimo, daugiausia tekdavo išeit su draugu ir vedėja minėto vakaro, Milda. Taip bevvaikščiojant, susipažinome gana arti. Ir retkarčiais pasilikdavome su mano draugu, kuris, kaip patyriau vėliau, buvo Mildos numylėtinis.

Čia nebus prošalį pamynėt kaip atrodė Milda. Tai buvo vidutinio ugio mergaitė, šviesiomis akutėmis, kurios visada atrodydavo malonios, geltonais plaukais. Išveizda turėjo malonią ir linksmą. Visada mėgdavo juokus. Taip viena vasara prabėgo ir žiema atėjo. Žiemos laike, žinote, atsidaro didesni teatrai ir t.t. Bet man su Milda nebudavo progos nueit į teatrą.

Vieną vakarą buvo koks tai susirinkimas, kuriame mano draugas turėjo dalyvaut. Vot ir proga. Sutariame su Milda eit į teatrą, į kurį mažai lankosi lietuvių. Mat išdalies to geidė Milda, kad kas nepasakytu mano draugui ir jos meilužiui.

Na ir ką? Atsisėdome tokioj vietoj ir tiesiog juokingoj. Gerai mudviejų pažįstami sėdėjo priešakyj. Na ir męs turėjome daugiau juokų iš tos porelės negu iš vaidinamos komedijos ant scenos.

Grįštant mums irgi buvo visokių nesmagumų ir juoko. Ir nuo to laiko męs turėjome gana smagių laikų.

Vot vieną kartą važiavome su gana dideliu automobilium į kitą miestą. Išvažiavome išryto, o grįžome vėlai vakare, geriau sakant, nakčia. Kelias buvo gražus, medžiai iš šalių. Danguje žibėjo mėnulis, retkarčiais pasislėpdamas už debesių, rodosi jauną viliojo. Spingsojo kur nekur žvaigždžių, visos mirksėte mirksėjo. Žiurint, jos rodosi viliojo iš vežimo. Bet man visgi nesinorėjo vežimą apleist, nes mat kartu Mildutė sėdėjo.

Taip begyvenant prisiėjo man apleist tą miestuką, išvažiuot į tolimesnes valstijas ir kažkokiu budu nutruko korespondencija tarp mudviejų.

E, jau švinta, skubinkime, vaikai link namų.

Rytas pertraukė dėdės pasakojimą. Vot ir namie. Namiškiai gana linksmi buvo, nes nesitikėjo manęs parvažiuojant. Tuojaus motina pradėjo vaišint pienu, kurį tik atnešus buvo nuo kiemo. Susėdę šnekučiavome ir gėrėme pieną, kuris buvo gana gardus.

Prasivėrė durys, ir įeina kartu su sesere moteriškė, linksmo sau budo, ir klausia, ar niekas į turgų nevažiuoja. Čia kažinkas sulaikė dėdę nuo pieno ir jis įsmeigė akis į moteriškę. Motina pasako, kad sunaus draugas ir amerikietis parvažiavo vakacijoms.

Privedė prie stalo ir supažindino. Pirmiausia perstatė dėdę. Motinai prabilus, Milda, ant dėdės veido galima buvo permatyt užsimąstymas. Dėdė staiga: "Ar ne tu tik Milda, kurią aš pažinau Amerikoj"?

Moteriškė sušuko: O, tai tu, Vincai!

Dėdė sušuko: O, Milda!

Abu širdingai pasisveikino, ir netrukus išvažiavo į turgų. Likome su Petru namie, belaukdami jų grįžtant iš turgaus. J—as.

Lietuvos vasarėlė.

Linksmoji, gražioji, musų Lietuvos vasarėlė, kviečia, vilioja mus plaukt per platųjį vandenėlį, kur esame gimę. Ten, kur pirmu kartu kojomis žemę pasiekėme, kur musų likę broliai, sesutės, tėveliai, senos matušės, vieni dar vargsta, gyvena, kiti po ilgo, sunkaus vargelio, seniai jau ilsisi šaltoje žemelėje...

Mus vilioja ten, kur saulė šviečia skaisčiau, kur vėjalis pučia švelniau, kur paukšteliai čiulba maloniau, kur piemenėliai, ganydami gyvulių kaimines, dainuoja—ulda, kur gegutė kas mielo pavasarėlio anksty vame rytelyje visus žadina—kelkitės broliai-artojėliai, ir seselės audėjėlės, jau laikas laukus sėt, art ir užakėt; darželius gražiai prižiurėt, ruteles pasėt...

Ten, kur visų upių, upelių, tėvelis Nemunas vingiuoja, lakštingalėlių balselių palydimas. Ten, kur neseniai kanuolės baubė, granatos plyšdamos laukus ardė, mųs brolių, sesių, tėvučių namelius draskė, naikino...

Ten mus vilioja seniai matyti lygųs laukai, javų laukai, naujai supilti brolių kapai...

Liudna! Nejauku išvydus... Daug karės paliktų ženklų, bet... Tai tėvynės vaizdai. Ir jų sulaukusieji suramina juos: viena, dar tėtušis, antra, matušė, broliai ir sesselės, ir dar, draugė su vaikeliais ir tp. Todėl—laimingiausios kelionės grįštantiems per platųjį vandenėlį, ir linksmo gyvenimo savo tėvynėje.

Aš dar liekuosi čia, prie savo šeimynėlės, kad vargt, kovot, su Amerikos gyvenimo bangomis. P. Adomaitis.

Gilbertville, Mass.
6—25—23.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Medžioklės įstatymai su speciališkomis tiesomis ateiviams.

Kuomet medžiojimo sezonas atsidaro, daugelis medžiotojų bando sužinot kada jie gali medžiot ir, idant neperžengt valstijos ir federališkus medžioklės įstatymus. Keliaujančių paukščių sutarties aktas, Kongreso yra priimtas, kad pildyt sutartį tarp Suv. Valstijų ir Kanados, leidžia perkeitimą daugelio valstijų įstatymų. Tą įstatymą pildo Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas per Biologišką Biurą ir aprupina, jog valstijos gali padaryt ir išpildyt įstatymus, kurie toliaus apsaugos keliaujančius paukščius,bet negali atidaryt sezoną ilgiaus kaip federališku aprupinimu nutarta. Paaiškint medžiotojui apie jo privilegijas po valstijos ir fedeerališkų įstatymų žemdirbystės Departamentas pagamino Farmer's Bulletin No. 1375, kuris paduoda sutrauką medžioklės įstatymų 1923—24 metų medžiojimo sezono kiekvienai valstijai, parodant atidarytus sezonus keliaujantiem paukščiams, kurios sutinka su valstijos ir federališkais įstatymais. Galima gaut kopijas tos knygelės parašant į: United States Department of Agriculture, Washington, D. C.

Peržiurėdami tą knygelę randame, kad visos valstijos turi savo įstatymais apsaugot ir užlaikyt medžiojamus paukščius ir žvėris, ir išduoda medžiojimo ir žuvavimo leidimus, kurie duoda tiesą medžiot, vaikyt ir užmušt mdžiojamus žvėris ir paukščius, tam tikrame sezone, yra leidimas ir žuvaut. Tie leidimai yra trijų rušių: apsigyvenusiems ir napsigyvenusiems ir ateiviams. Kelios valstijos neturi speciališkų įstatymų ateviams, bet beveik visos valstijos, kurios leidžia ateivams medžiot ar žuvaut, juos stato į neapsigyvenusių kliasą, arba duoda jiems speciališkus ateiviams leidimus.

Užmokestis neapsigyvenusiam už leidimą ayra augštesnė negu apsigyvenusiam ir ateiviui leidimo mokestis yra augštesnis už apsigyvenusio ar neapsigyvenusio piliečio. Kaikuriose valstijose ateivis negali gaut medžiojimo leidimą, jeigu nėra savininkas nekilnojamos nuosavybės toje valstijoje. Kelios vtlstijos reikalauja speciališko leidimo vartojimui šaudyklės.

Ateiviai, apsigyvenę valstijoje, negali medžiot Coloradoj, Connecticut, Kansas, Illinois, Nebraska, Nevada, New Mexico, North Dakota, Pennsylvania, Utah, West Virginia ir Wisconsin.

Turėjimas bile kokios rušies šaudyklės yra įstatymo peržengimas Coloradoj, Nebraskoj, New Meksikoj ir Pennsylvanijoj. New Yorke ateiviams neleidžiama turėt šaudyklę, arba medžiot, tik su speciališku leidimu. New Jersey valstijoj ateivis negali medžiot ar turėt šaudyklę, tik, jeigu turi nuosavybės iki $2,000, kai kuriame atsitikime jis gali gaut neapsigyvenusio ar ateivio leidimą.

Massachusetts valstijoje apsigyvenęs ateivis turi turėt iki penkių šimtų doliarių vertės nekilnojamos nuosavybės, kad gaut medžiojimo ar žuvavimo leidimus.

Virginia skaito ateivį apsigyvenusiu, jeigu yra savininkas nekilnojamos nuosavybės, ir jeigu gyveno toje valstijoje per penkis metus. Jis užmoka tokią kainą kaip ir apsigyvenęs; valstijos užmokestis iš trijų doliarių.

Apart medžiojimo ir žuvavimo leidimų užmokesčių, Idaho valstijoj, ateiviai turi užmokėt atskirą užmokestį už šaudyklės leidimą $5.00. Montana reikalauja ateivių, kurie neturi medžiojimo leidimą, gaut nuo užžiurėtojo $25.00 leidimą turėt šaudyklę. Oregon turi šaudyklių leidimą ateiviams $25.00. Washingtono valstijoj ateivis turi turėt leidimą neštis šaudyklę.

Ateiviai už medžiojimo ir žuvavimo leidimus turi mokėt augštesnę kainą negu piliečiai, apsigyvenę ar neapsigyvenę piliečiai, Alaskoj, Californijoj, Idaho, Montana, Oklahoma, Oregon, Rhode Island, Virginia.

Pennsylvanijoj ateiviams neleidžiama medžiot ar turėt šunis ar šaudykles. Yra vienintėlė valstija, kuri turi įstatymą, liečiantį šunis.

Ateiviai klasifuoti su neapsigyvenusiais, ir medžiojimo ir žuvavimo įstatymai juos panašiai liečia, Alabama, Arizona, Florida, Iowa, Kentucky, Louisiana, Minnesota, Missouri, South Dakota, Texas ir Washington.

Valstijos medžiojimo ir žuvavimo įstatymai neturi speciališkų aprupinimų ateiviams valstijose Arkansas, Delaware, Georgia, Indiana, Maryland, Michigan, Mississippi, New Hampshire, North Carolina, Ohio, South Carolina, Tennessee ir Vermont.

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKĄ,
316 Main Street

Turtas — $22,500,000
Įdėjimai eina ant intereste pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Šubatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

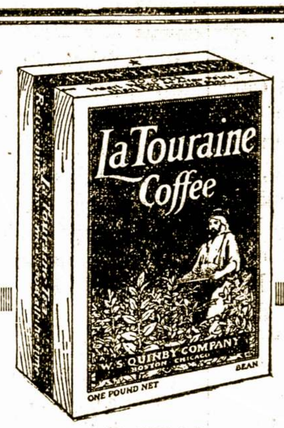

45c PER LB.

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA
"It's the Bean"
"TAI YRA KAVA"
W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

$5,000.00 DOVANŲ (REWARD)

KAZIMIERAS PAVIETAS, kuris rašydavosi CHARLES S. PAVIETAS, ir kurio fotografiją čion paduodame, budamas Banko Kasieriaus pagelbininku, prasišalino iš Chicago, Ill., Subatos naktį, Rugs. (Sept.) 8-tą, 1923 m., pasisavinęs nekurią sumą pinigų. Teismo įsakymas (Warrant) jį areštuot, kur jis nebutų, yra Valdžios išduotas.

ŽYMĖS:
Vardas — KAZIMIERAS-CHARLES S. PAVIETAS
Gyveno — Chicago, Illinois
Tautybė — Lietuvis
Užsiėmimas — Pagelbininkas Banko Kasieriaus
Amžis — 36 metų, nevedęs
Ugis — 5 pedų, 6 colių
Sveria — 155 svarus
Plaukai — Juodi
Išvaizda — Tamsi
Akįs — Tamsiai rudos
Pastaba: Lupos storos, ausįs didelės, kalba truputį užpuolančiai.

$5,000.00 dovanų yra duodama per American Bankers Indemnity Alliance, tam kas viršminėtą asmenį suareštuos ir perduos Chicagos Policijos viršininkui arba bile kuriam autorizuotam Valdžios agentui.

Bile informacijos, telegrafu arba telefonu, ant musų ekspensų, reikalui prisiėjus, prašome mums kuogreičiausiai suteikt. Viską mes užlaikysime slaptybėje.

The William J. Burns International Detective Agency, Inc.
1050 OTIS BUILDING, CHICAGO, ILL.
Telephone—Main 4064. (42—43)

AKYVI PASISKAITYMAI

Suvienytų Valstijų republikos paminklai.

Kiekviena tauta, arba valstybė, gerbia savo didvyrius dėlto, kad atskiros tautos ar valstybės gerbuvis remiasi nuo didvyrių. Tautos ar valstybės vadų arba veikėjų tvirtas pasiryžimas ir pildymas savo pareigų, yra pamatu tautos ar valstybės buvio. Kurios tautos ar valstybės vadai-veikėjai gerai pildo savo pareigas, ta tauta, ar valstybė , pakįla taip medegiškai, kulturiškai ir protiškai, augščiau yra guodojami, jos įtekmė ir garbė apsaugojami.

Tautų vadai, kurie tvirtai pildo savo pareigas, tos tautos pakįla augščiau kitų tautų ar valstybių. Tokios tautos piliečiai visuomet pagerbia savo vadus arba didvyrius. Nė viena tauta ar valstybė nemoka taip pagerbt savo didvyrius kaip šiaurinės Amerikos republika Suvienytos Valstijos. Čia nerasi net mažiausio miestelio, kuriame nebutų šiokio ar tokio paminklo. Tie paminklai visur dailaus stiliaus, ir tai civiliški, o ne tikybiški.

Paminklai pasitarnavusių žmonių.

Paimkime Suvienytų Valstijų republikos tautiškų didvyrių paminklą Washingtone, D. C. Sulyg kongreso akto, Suvienytų Valstijų republikos paminklų skaitosi Statury Hall, Washingtone.

Kas yra ta Statuary Hall? Sulyg S. V. kongreso sumanymo ir prezidento Lincoln patvirtinimo, senasis Baltasis rumas, arba prezidento ir atstovų rumas paversta į Tautišką didvyrių paminklą, pavadinant jį Stauary Hall. Sulyg to nusprendimo, kiekviena valstija per savo įstatymdavius turėjo nuspręst iš savo valstijos du daugiausia atsižymėjusius, jau mirusius žmones ir jų paveikslus pristatyt kongresui. Tokiu budu 29 valstijos savo nutarimu išrinko į Suvienytų Didvyrių paminklo rumą 49 ypatas, tarp tų visų papuolė ir viena moteris iš Illinois valstijos, ponia Frances E. Willard, buvus garsi reformatorė. Išrinkti didvyriais žmonės yra patalpinti Statuary rume, stovi padirbti iš gipso biustai, skulptorių gražiai apdirbti. Kiekviena valstija turi atskirą savo staciją. Valstijos stovi alfabetiškai sustatytos. Čia paduodame kiekvienos valstijos pasirinktus didvyrius.

Valstijų didvyrių biustai.

Valstijos Alabama: J. L. Curry (dar valstija tik vieną pridavus).

Arkansas: Jokubas P. Clerkee ir Uriah M. Rose.

Connecticut: Roger Sherman ir Jonathan Trumbull.

Florida: J. Jonas Gowrie ir Kirby Smith.

Idaho: Jurgis L. Shoup (dar tik vienas priduota).

Illinois: Jokubas Shields ir F. E. Willard (moteris).

Indiana: Lewi W. Oliver ir P. Mortano.

Iowa: Jokubas Harlon ir S. J. Kirkwood.

Kansas. S.W.Glick ir J.J. Ingalls.

Maine: Willimas King (tik vienas priduota).

Maryland: Karolis Corroll ir Jonas Hanson.

Massachusetts: Samuelis Adams ir Jonas Winthrop.

Michigan. Lewis Cass ir Jachariah Chandler.

Minnesota: Henrikas M. Rice (tik vienas priduota).

Missouri: Tamošius H. Benton ir F. P. Blair.

New Hampshire: Jonas Stark ir Danelius Webster.

New Jersey: Richardas Stockton ir Pilypas Kearny.

No. Carolina: Zebolar B. Vance (tik vienas priduota).

Ohio: Jokubas A. Garfield ir W. Allen.

Oklahoma: Sequvid (indijonų vadas, tik vienas).

Pennsylvania: Kun. Muhlemberg ir Robertas Fullon.

Rhode Island: Nathelius Green ir Rog. Williams.

So. Carolina: Jonas C. Calhoun (rašytojas ir politikas).

Texas: Stepas F. Austin ir Samuelis Hanston.

Vermont: Ethnanas Allen ir Jokubas Callamer.

Virginia: Jurgis Washington ir Robertas E. Lee.

W. Virginia: Jonas Kenna ir F. E. Pierpont.

Wisconsin: Jokubas Marquette (tik vienas) New York ir Washington valstijos čia nėra paminėtos).

Matome dabar, kad tarpe Suvienytų Valstijų 49 didvyrių yra viena moteris, vienas kunigas, kuris laike karės pasakė: "Kada laikas maldos, reikia melstis, o kada laikas karės, reikia kariaut. Vyrai! Kunigiški drabužiai šalin, šaudyklė ant peties ir kardas rankoj. Vyrai! Į karę visi!!"

Toks kunigo Mauhlenbergo išsireiškimas pasklido po visą Pennsylvaniją. Ir už tokį narsumą jis pakliuvo tarpan Suvienytų Valstijų didvyrių. Čia matome, kad kai kurios valstijos nelabai tinkamus žmones pasirinko sau didvyriais. Viena valstija pasirinko sau didvyriu baptistų sektos įsteigėją, kita indijonų vadą. Kitos gana pasitarnavusias ypatas pasirinko, kai tai rašytojus ir karininkus..

Garbingiausis paminklas.

Tiek to apie Suvienytų Valstijų didvyrius. Dabar pakalbėsime apie svarbiausį visos republikos paminklą New York universitete.

Tulas turtuolis paaukavo 100,000 doliarių, kad New Yorko universitete pastatyt didelį, gražų namą arba salę, vadinamą The Hall of Fame (Garbingujų salė). Dabar jau vykdinama . Tas namas bus gražus. Viduje jo bus kolonadai arba altoriai. Tose kolonadose arba altoriuose bus vardai garbingujų Suvienytų Valstijų, piliečių. 1920 m. iš mirusių į garbės salę jau išrinkta 63 žmonės, kurių vardai bus padalinti į skyrius, sulyg atsižymėjimo. Dabar atsižymėjimo altorukas toks:

Autoriai arba rašytojai:

Ralph Waldo Emerson Nathamel.
Nathaniel Hawethorne.
Washington Irving.
Henry Wadsward Longfellow.
James Russell Loneell.
John Greenleaf Whitter.
George Bancroft.
William Vullen Bryant.
James Fenimore Cooper.
Oliver Vendell Holmes.
John Latrof Motley,
Edgar Allen Poe,
Francis Parkman,
Samuel Beeder Stawe.

Mokintojai ir švietėjai:

Horcee Mann,
Mark Hopkins,
Mary Lyon,
Emma Willard,
Alice Freeman Palmer,

Pamokslininkai.

Jonathan Edwards,
Henry Ward Beecher,
William Ellery Channing,
Philip Brooks,
Roger Williams.

Labdariai-reformatoriai.

Peter Cooper,
George Peabody,
Frances Willard.

Mokslininkai.

John James Audubon,
Ara Gray,
Louis Agassir,
Joseph Henry,
Maria Mitchell.

Inžinieriai-arhitektoriai.

James Buchanan Eads,

Išradėjai.

Robert Fulton,
Samuel Finly Moorse,
Eli Whitney,
Ellias Slonee.

Karininkai ir jurininkai.

David Glascoe Farragut,
Ullsses Simpson Grant,
Robert E. Lee,
William T. Sherman.

Juristai-teisėjai.

James Kent,
John Marshall,
Joseph Stony,
Rufus Choate.

Dailininkai:

Gilbert C. Stuart,
Augustus Saint Gaudens,
Charlote Cushman.

Daktarai-žinovai:

William T. G. Morton,

Misijonieriai:

Daniel Brune.

Valdininkai-veikėjai:

John Adams,
Henry Clay,
Beniamin Franklin,
Thomas Jefferson,
Abraham Lincoln,
George Washington,
Daniel Webster,
John Quincy Adams,
James Madison,
Andrew Jackson,
Alexander Hamilton,
Patrick Henry.

Dabar surinktieji gyvi veikėjai:

Thomas Edison,
Woodrow Wilson,
Charles Evans Hughes,
Charles W. Eliot,
Herbert Hoover,
John D. Rockefeller,
John Singer Sargent,
Henry Ford,
John J. Pershing,
William H. Taft,
Elihue Root,
Rooth Farlington.

Dabar New Yorko laikraštininkų biuras išsiuntinėjo balsuotojams paraginimus, kad išrinktų 12 moterių Garbės salėn. Kandidatėmis yra šios moters:

Jone Adams,
Carrie Chapman Cott,
Edith Wharton,
Cecilia Beaux,
Julia Lathrop,
M. Correy Thomas,
Ida M. Farbell,
Gerradine Farraro,
Anna Morgan,
Evangelina Booth,
Catharina Bement Davis,
Mary Roberts Reinchart,
Mennnie Madern Fiske,
Lause Hamer,
Anna Gump Cannor,
Anna Batsford Comstock,
Florence Rena Sabin,
Martha Van Rensselaer.

Toje svarbioje salėje, kasvieni pinkti metai bus padauginama arba pridedama daugiau garbės narių. Toksai paminklas garbingiems šios šalies atsižymėjusiems žmonėms bus gana tinkamas prie šios gadynės pažangos.

Reikia Lietuvai tokio paminklo.

Lietuvai likus nepriklausominga republika, reikia jai paminklų. Dabar jau kalbama apie statymą Lietuvos republikai paminklo. Kunigai sumislijo, kad tinkamiausis paminklas butų reikalingu Lietuvos republikai, Kaune, Vytauto kalne, nežinoman knygnešiui bažnyčia, žinoma, tautiško stiliaus.

Mat kur liogika! "Tautiško stiliaus Rymo katalikų bažnyčia" bus Lietuvos republikai paminklu. Argi lietuvių-katalikų kunigams ir dar nežinoma, kad Rymo katalikų bažnyčia, ar tikyba yra tik universališka, arba tarptautiška? Tokia bažnyčia tik gali but ir yra absoliutiška priklausomybe Rymo bažnyčios diktaturos ir popiežijos nuosavybė. Tokia bažnyčia, nežiurint, kad nors ji ir butų "tautiško stiliaus", dvasioje ji vistiek bus rymioniška, globiama kokio italo.

Bažnyčia yra bažnyčia, nežiurint kokio stiliaus ji nebutų, šiadieninei, prisikėlusiai Lietuvai pasirinkimas paminklu tokios bažnyčios, kurios gaspadorium yra Rymo popiežius, butų įžeidimas tautos. Mes žinome, kad tos bažnyčios gaspadorius arba jos diktatorius popiežius, nėra ir nebuvo Lietuvos draugu. Jis palaimino amžinus Lietuvos priešus lenkus, jų generolui arba armijai įteikė "palaimintą" vėliavą. Lietuvai reikia ne tarptautiško paminklo, bet grynai tautiško. Geriausia tinka prisikėlusiai Lietuvai paminklu Nežinomam Knygnešiui knygynas, o ne bažnyčia. Lietuvą prikėlė knygos, ar raštai, o ne maldos.

Tautiškai istoriškomis akimis žiurint, lietuvių tautai atsistojus ant savo kojų, toks paminklas—Rymo bažnyčia statyt butų deskreditavimas savo tautiškų jausmų ir Lietuvos atstatytojų. Mes žinome iš istorijos, pačių lietuvių rašytos ar verstos kunigo Prapuolenio "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje" arba kitaip sakant, Rymo bažnyčios šeimyninkavimas tarp lietuvių. Rymo bažnyčia nė kiek neprisidėjo prie Lietuvos atstatymo, o prie nupuldymo ji buvo pirmiausioje vietoje. Ir po šimts pypkių! Dar jai pavest globot tautišką paminklą? Tai butų tikras deskreditavimas Lietuvos tautiško kamieno. Lietuvai reikia tokio paminklo kaip kad Suvienytų Valstijų Statuary Hall Washingtone, bet niekados rymiškos, tarptautiškos bažnyčios.

Mikas Stakėnas.

STRAIPSNIS 42
Apštus Miegas Apdraudžia sveikatą Jusų Kudikiui.

Reguliariški laikotarpiai nejudomo miego butinai reikalingi augančiam kudikiui. Be ganėtino pasilsio, gero penėjimo ir priežiuros vaisiai dingsta. Kudikiui patogiausia miegot vienam. Kambarį reikia gerai išvėdint. Matrasas turi but lygus ir iš bovelnos, plaukų arba vailoko. Paduškos nereikia, bet jei norima tai galima patiest švarią, sulenktą skarelę po galva. Miego išaukimui kambarį reikia pritamsint. Reikia vengt kudikio supimą ir kitus nuraminimo budus. Atmink, kad miegojimas yra įgimties paprotis ir turi ateitį gamtišką. Vengt visų gyduolių dėl miegojimo, nes jos visos labai pavojingos rankose nepritysusio asmens.

Tinkamas maistas ir penėjimas daug turi su miegu. Nedapenėtas kudikis bus alkio išbudinamas.- Perpenėtas bus neramus nuo suirimo viduriuose. Sveikų kudikių niekad nereikia budint, kaip tiktai del penėjimo. Vienok, del permainymo sušlapintų drapanų tą taisyklę galima peržengt. Kudikiai tuoj pramoksta prabust penėjimo laikui, ir nėra stebėtina, kad kudikis po trijų mėnesių ipranta miegot ištisai visą naktį, prabusdamas tik del penėjimo pavakary. Šitame amžy kudikis turi pramigt bent du sykiu po dvi valandi per dieną, ryte ir po pietų. Kudikiui augant, vieno snustelėjimo užtenka, bet patartina po pietinį užmigimą tęsti iki penkto ar šešto meto.

Jei, po to, kaip padarei visus pasisaugojimus, kudikis vis nerimauja, pasirodavyk su gydytoju, nes gali but yra kokia besivystanti liga, kuri neduoda ramiai ilsėtis.

Sena Problema Motinoms.

Nedapenėjimas yra didžiausias priešas bręstančiai merginai. Kiekviena motina turi tą pavojų sutikt. Neseniai įžymus anglų kirurgas pareiškė, kad minios bręstančių yra nedapenėtos. O blogiausia to dalis yra, kad liga tuoj po to seka. Džiova ypatingai gręsia bręstančioms mergaitėms.

Svarbiausias žingsnis apsisaugojimui yra tinkamas maistas mergaitei. Pridėliodamas Borden's Eagle Pieną prie jusų vaiko valgių gali but tikras, kad duodi visus elementus reikalingus vikriam augimui. Šviežias oras, užtektinai miego, sveiki pasilinksminimai taipgi svarbu. Bet be tinkamo maisto jokis vaikas negali išbėgt nedapenėjimo pasekmių.

Mokslo eksperimentai tarpe mokyklos vaikų nesenai įrodė, kad Eagle Pienas ypatingai veikia gydant nedapenėjimą. Vaikai auklėti su Eagle Pienu du syk greičiau augo negu paprastai. Po teisybei, vidutiniškai jie daugiau augo negu paprastu pienu išauklėtieji. Jų mokytojai raportuoja, kad jie netik geriau išrodė, bet buvo sveikesni ir greičiau mokinosi.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jumis išmėginimui visai DYKAI.

Plapao Laboratories,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA.

Aštrus skausmų

ir reumatiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Išrikimas linimentas

Geras vaistas del susimušimo, išsukimo, tinimo, raumenų šlyvumo, skausmus stręnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS

Juozas J. Dirsa

Geriausiai patarnaujų už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 ELLSWORTH STR.

Tel. Cedar 4953.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

STEBĖTINOS GYDUOLĖS!

Žaibo greitumu prasiplatino žinios po kitas šalis apie išradimą geriausių gyduolių nuo reumatizmo, SKROM. Mes jas siunčiame į Angliją, Grekiją, ir k., ir vis atrašo, kad puikias pasekmes gauna. Siunčiam visur palei užsakymą. Viena bonka kainuoja $1.35, dvi bonkos $2.50, šešios — $7.50.

Paveikslas išradėjo,—F. Lipnevičiaus.

Galima gaut pas mus, "Amerikos Lietuvio" ofise, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Tel. Park 2478
BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerike, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St., Worcesteryje. virš Iver Johnson krautuvės
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai.
Tel. Park 3310

AR KELIAUSI Į LIETUVĄ ŠĮ RUDENĮ?

Jeigu žadi keliaut į Lietuvą, pirk laivakortę musų agenturoje. Mes pagelbėsime visuose jusų reikaluose kuonogeriausiai. Išleisime ant geriausio laivo, kelionė jums bus kaip maloni vakacija, nes mes jums prižiurėsime ir visas rodas suteiksime kuogeriausia.

JEI SIŲSITE KAM LAIVAKORTĘ, SIŲSKIT PER MUSŲ AGENTURĄ

Niekas geriau nepasirupins jusų pasažierais, atkeliaujančiais iš Lietuvos, kaip mes. Musų atstovas Kaune kaip geriau darbuojasi, kad pasažierams patarnaut, gavime pasportų ir vizų. Dabar tik su geru prižiurėjimu iš Lietuvos galima atvažiuot. Todel nepamirškite siųsdami laivakortes kreiptis pas mus.

PINIGŲ SIUNTIMAS

Jumis visada geriausiais apsimokės, jeigu siųsite per musų agenturą, mes siunčiame saugiai ir pinigų kursas beeidamas kelionėje nenupuls, nes siunčiame doleriais.

DAROM VISOKIUS DOKUMENTUS

Jeigu nori pavest savo žemę Lietuvoje arba savo dalį kam kitam, kad prižiurėtų arba išnuomuotų, kreipkis pas mus, mes padarysime reikalingus dokumentus. Jeigu turi žemės Lietuvoje, ir nežadi grįšt, nelaikyk be jokios priežiuros, parduok! Mes surasime jumis pirkiką, nes Lietuvoje yra daug žmonių žemės reikalaujančių. Kreipkitės pas mus.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.
KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00 Į SAVAITĘ.
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

VIETOS ŽINIOS.

Rengiasi prie veikimo. Praėjusioje nedėlioje atsibuvo ALTS. 16 kuopos susirinkimas. Susirinkimas nors buvo nelabai skaitlingas, bet labai gyvas, kokio ilgus laikus nebuvo. Kiekvienas gilinosi į dalykus ir davė patarimus sulyg geriausios išminties. Nutarta rengt apvaikščiojimą 25 metų sukaktuves galutino nusikratymo Amerikos lietuvių nuo lenkų, vadovaujant kun. Burbai, dr. Šliupui ir kitiems. Apart to nutarta rengt visą eilę kitų vakarų, kad prasimanius pinigų surengimui Sandaros suvažiavimo, kuris atsibus Worcesteryj ateinančiame pavasaryj.

Gelbstint SLA. narį. SLA. naris, Antanas Brazauskas, priklausąs prie 57 kuopos 45 metų amžiaus, įgijo nesveikatą, kuri jį nuvedė taip toli, kad visos spėkos jį apleido, ir todėl ligonis nugabenta ligonbutin. Ten daktarai pripažino jam kraujo stoką. Kad išgelbėt jo gyvastį, 4 lietuviai pasisiulė duot jam savo kraujo. Iš visų pasisiuliusių daktarai rado tinkamu tik P. A. Dėdyno kraują, kuris paaukavo 1½ kvortos savo kraujo, kad išgelbėt savo draugą. Brazausko sveikata dar nepagerėjo, ir šiuomkart dar nieko negalima spręst. Gi pats Dėdynas jaučiasi kiek pavargęs.

Rodė paveikslus. Praėjusios pėtnyčios vakare, Lietuvių salėje p. Paltanavičius rodė krutančius paveikslus, kuriuos praėjusioj vasaroj parsigabeno iš Lietuvos. Paveikslai gana įdomųs, tik klaida padaryta, kad aparatas pertoli turėta nuo estrados, tokiu budu paveikslai buvo ne aiškųs. Žinoma, kiti paveikslai negeriausiai ir išėję, nes dėl nenormališko Lietuvoj oro praėjusioj vasaroje, nebuvo galima juos kaip reikiant sugaut. Bet tai tik kaikurie, gi kiti visi geri, ir jei aparatas butų buvęs arčiau, butų viskas išėję geriau. Publikos prisirinko apie 300.

Iš žuvininkų gyvenimo. Ant galo jau visi smarkieji žuvininkai jau aptingo graibstyt žuveles, tik dar vienas Antanas Stočkus nesiliauja žuvavęs. Aną vakarą atsilankė pareidamas susavo laimikiu; turėjo pilną kašiką gražių žuvų, o tarp kitų šauniausis atrodė "black Bass". Penktoj dienoj šio mėnesio jis pagavo penkių svarų ir trijų uncijų "pike Pirch". Kaip matoma, Stočkus nenustoja dar savo energijos, ir jei kiti žuvininkai snaus, jis visus aplenks. Kas nenori jam pasiduot, tas turi nesnaust, bet eit žuvaut.

Baigiasi vanduo. Dėl sausos vasaros ir sauso rudens, rezervoruose visai baigiasi vanduo, kurio yra jau tik 38 dienoms, ir nesimato, kad be žiemos jis pasidaugins. Kad vandens galutinai nepritruktų, miesto valdžia kreipėsi į valstijos autoritetus, kad tas greitai Worcesterio rezorvorus sujungtų su Wachusetts rezervorais. Šią savaitę rodosi atvyks valstijos inžinieriai, kad pravedus dudų sujungimą pirmiau negu oras pabjurs, ko tikimasi netolimoje ateityje.

Gražus ruduo. Nors jau pusė Spalio mėnesio praėjo, bet dienos labai gražios, kokių niekas nepamena per ilgus laikus. Ypatingai buvo graži praėjusios nedėlios diena, kurioje temperatura pasiekė 75 laipsnius. Abelnai kasdien temperatura svyruoja tarp 70 ir 75 laipsnių. Žmonių mieste šventieniais liekasi tik pusė, kiti keliauja į laukus, kad pasigėrėjus gražiais rudenio reginiais. Daugelis bėdavoja, kad šiuosmet, dėl sausumos, nėra grybų.

Paaiškinimas. Praėjusios savaitės "Amerikos Lietuvio" laidoje, skyriuje "Vietos žinios" tilpo žinia, kad Marė Krikštapavičienė buvo areštuota už degtinę. Dabar Marė Krištapavičienė paaiškino, kad ji niekad neperžengė įstatymo ir areštuota nebuvo. Buvo areštuota tik Viktorija Krikštapavičienė, kuri tyčia padavė neteisingą savo vardą.

Susirinkimai. Seredomis, vakare 8 vaalndą, Aušrelės kambariuose, po No. 12½ prie Millbury gatvės, atsibuva A.L.T.S. 16 kuopos įvairių komisijų susirinkimai. Tad kiekvienos komisijos nariai, be jokio išsikalbėjimo privalo į susirinkimus atsilankyt, butinai.

Ateinančioj nedėlioj, A. Kriaučialio namuose, po No. 81 prie Endicott gatvės (antras gyvenimas) įvyks susirinkimas komisijos (tik vienos) aptarimui rengiamo apvaikščiojimo 25 metų sukaktuvių nuo laiko, kaip Amerikos lietuviai atsiskyrė nuo lenkų. Susirinkimas įvyks 1:00 valandą.

Valdyba.

LINKSMA NAUJIENA!

Šiuomi pranešam visuomenei Worcesterio ir kitų miestų, apie Amerikos Lietuvių Apredalų Bendrovės naujos krautuvės atidarymą, kuris bus SUBATOJE, SPALIO 20 DIENĄ, 9 valandą ryte. Prasidės išpardavimas įvairių prekių nupiginta kaina. Apart to, bus teikiamos dovanėlės visiems atsilankusiems del atminties. Žemiau minėtos prekės parsiduos daug pigiau, negu paprastai, kaip tai, vyrams ir vaikams overkotai ir sveteriai, merginoms ir moterims pančiakos ir sveteriai, vyrų skrybėlės, kaklaraikštės ir marškinius. Taipgi turim nupirkę geriausios išdirbystės šiltų apatinių union siutu, marškinių ir kelinių. Bus priimami užsakymai ant overkotų ir siutų, kurie bus pasiuti pagal vėliausią madą.

Meldžiam visų ateit ant sutarto laiko, ir apžiurėt visuomenišką Worcesterio Lietuvių Krautuvę.

B-vės Prez. ir Vedėjas,
J. Baltramaitis.

Anthony Oswald Shallna,
Lietuvis advokatas,
366 BROADWAY, ROOM 2,
Telephone, So. Boston 852
SO. BOSTON, MASS.

PARSIDUODA.

FARMA 84 akrų žemės, 35 akraiariamos, gražus sodas, 14 karvių, 3 priaugami, 2 arkliai, 150 vištų, žąsys ir antįs, padargai ir visos daržovės, arti Worcesterio. Kaina $7,500, įmokėt $2,000.

84 AKRAI žemės su mišku ir 200 akrų prudas (vanduo), žuvų yra visokių, galima pragyvenimas padaryt iš žuvavimo, taipgi pasidirbt keletą šimtų dolerių už randavojimą botų, nes žmonių visada atsilanko daugybė kas dieną, o labiausia šventą dieną. Kaina už šitą visą žemę ir vandenį $2600.

ŠALE LINCOLN SQ. 4 šeimynų namas po 6 ruimus, viskas viduje yra. Kaina 13,800.

4 ŠEIMYNŲ NAMAS ir 13000 pėdų žemės prie Main st. ir vandenio, šale dirbtuvių. Kaina $4500.

TURIU gražių namų visose dalyse miesto, taipgi ir farmų. Kreipkitės Pas:—

JONAS BUROKAS,
Notarijušas ir Agentas,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA NAMAI—FARMOS!!

ARTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOS, gražus 15 kambarių su visais patogumais, įtaisymais, namas. Kaina tik 10,500, įmokėt $1,000. Tai tikras barganas.

UPSALA ST. (arti). Dailus, nedidelis 3jų gyvenimų namas, didelis jardas. elektra, gesas. Kaina $4,500, įmokėt $600.

ARTI MILLBURY ST. su visais naujos mados įtaisymais, 15 kambarių namas. Kaina $9,000.

TURIU keliatą labai dailių farmų arti Worcesterio ir toliau. Kurie įdomaujate farmomis, ateikite pasikalbėt.

L. J. PAULAUSKAS,
Real Estate,
15 Millbury St., Worcester, Mass
(Prie Amerikos Lietuvio)

PARSIDUODA. FARMOS.

60 AKRŲ derlingos žemės, budinkai geri, 10 karvių, arklis, visi padargai geri. Kaina $6,700.

220 AKRŲ ŽEMĖS, geri budinkai, visi padargai, 28 karvės, prie State Road, elektra. Kaina $16,500.

95 AKRAI ŽEMĖS, budinkai geri, su gyvuliais ir padargais kaina $5,000.

J. J. Kalakauskas,
64 Perry Avenue, Worcester, Mass.

PARSIDUODA

PARSIDUODA farma 50 akrų, daug dirbamos, 9 melžiamos karvės, 3 telyčios, 2 puikiu arkliu, dideli sodai-visokių vaisingų medžių, 7 metų senumo, visokios mašinos piaut malkoms, kornams, šienui, ir tt. Norinti pirkt šią farmą, atsišaukite laišku, o aš jums daugiau apie ją pranešiu.

J. BABINSKY,
R. F. D. 3, Southbury, Conn.
(42—50)

PAJIEŠKOJIMAI:

PAJIEŠKAU moteries prie namų darbo, jeigu rastusi moteris, norinti man pagelbėt prie stubos, pakol mano moteris pagis, labai tokią meldžiu atsišaukt, bus gražiai apmokėta.

ANTANAS KULIEŠA,
11 Ellsworth st., Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI:

REIKALINGAS bučeris ant kampo 139 WASHINGTON ir BRADLEY STS.; reikalinga, kad kalbėtų angliškai, lietuviškai ir lenkiškai.
(42—43)

CAPITOL
PHOTO STUDIO

Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinkamiausia dovana jusų draugams ir gentims.

Mano ilgų metų patyrimas ir prieinamos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nusiimt paveikslus. Taipgi norime atkreipt atyda Chorų, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveikslų didelėmis grupėmis žmonių.

S. BAJIERČIUS,
Savininkas.
24 MILLBURY STREET,
Tel. Park 2093 R.

APTIEKA

Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.

Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.

Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. Budrevičius,
Previzorius.
122 Millbury st., Worcester, Mass.

Taupioms moterims.

Jųs žinot, kad kiekvienai gaspadinei reikalingi visokie mažmožiai namams, kaip puodai, skaurados, peiliai, indai, asočiai, ir tt. Laikas nuo laiko prisieina pirkt šias reikmenis, kad užėmus vietą sudužusių, arba naujus, reikalingus virtuvėj.

Dėlko praleist pinigus ant tų daigtų, kuomet galit juos dovanai gaut. Be abejonės, vartojat pieną. Todėl, dėlko nevartot Bordeno Kondensuotą Pieną, už kurių leibelius galima gaut namines reikmenis visai dovanai.

Borden Kompanija, kad supažindinus gaspadines su jų pieno rušimis, ir su dovanomis už juos, teikia specialį pasiulymą. Kitoj dalyj šio laikraščio, mes spausdinam tą specialį siulymą. Perskaitykit jį, išpildykit kuponą, ir susipažinkit su Bordeno Produktais.

Jusų groserninkas turi tik vieną ar dvi rušis Bordeno Premijuoto Kondensuoto pieno, kaip rodo skelbime. Reikalaukit tik tų Bordeno Blėšinių, už kurių lėbelius galit gaut brangias dovanas.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kadą oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jeigu norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintėlė gyduolė, kuri palengvina nervišKumą, vidurių nesmagumus ir nuzalšina vėmima laike neštumo. **Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoj.**

Pepsinic Seltzer Co.,

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ! LIETUVA PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

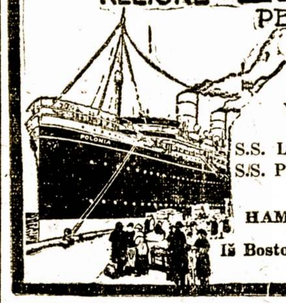

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu!
Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorių)
Visa trečia kliasa padalinta į kambarius 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų

S.S. LITUANIA ——— Lapkričio 7-tą
S.S. POLONIA ——— Lapkričio 14-tą

Iš New Yorko ir Bostono į:
HAMBURGĄ $103.50—PILIAVĄ $106.50 — į Liepojų ir Klaipėdą $107.—
Iš Bostono į New Yorką per Falls River Liniją
Kreipkitės prie vietinio agento.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų sampelų audeklo dėl žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare.

Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

VISOKI INDAI VIRTUVEI PARSIDUODA PIGIAUSIA KAINA
— pas —

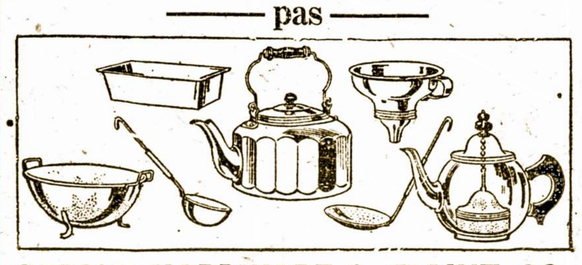

SADICK HARDWARE & PAINT CO.
66 Millbury st., Worcester, Mass.

Į LIETUVĄ

Pirkite laivakortes jusų giminėms Lietuvoje. Kompanijos raštinė Kaune, kuogeriausia prižiurės visus keleivius.

WHITE STAR LINE
N.Y.—Cherbourg — Southampton.

Išplaukimai kas šeštadienį. Milžinai laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

AMERICAN LINE | WHITE STAR LINE | Joint Service
Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg.

Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.

RED STAR LINE
N. Y.—Plymouth — Cherbourg — Antwerp.

Tankus išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Lapland ir Zeeland.

Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

Į IR IŠ LIETUVOS ANT SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIOS LAIVŲ !

Jųs keliausit smagiai po priežiura S. V. Valdžios. Greiti laivai, puikus valgiai, dideli kambariai, skirtingi kambariai poroms arba šeimynoms, visoki patogumai — negalite gaut daugiau už jusų pinigus. Išplaukimai 2 kartu kas savaitė į Bremen'ą ir į kitus portus:

S.S. Leviathan	Spalio 20
S.S. Pres. Roosevelt	Spalio 23
S.S. Pres. Harding	Spalio 27
S.S. Pres. Fillmore	Lapkr. 3
S.S. America	Lapkr. 13
S.S .Pres. Arthur	Gruod. 5
S.S. Geo. Washington	Gruod. 13

Del kainų ir informacijų rašykite:

United States Lines,
75 State St. Boston, Mass.
Lokaliai agentai visuose miestuose
Valdantieji Operatoriai del United States Shipping Board.

PIRMOS KLESOS RESTAURACIJA

Patogiausia vieta lietuviams užeit valgyt musų restauracijoje. Lietuvių mylimiausi valgiai ir skanskoniai gaunami tik pas mus. Tad, kurie norite pavalgyt skanaus valgio ir už prieinamą kainą, ateikite pas mus.

U. S. LUNCH
129 Mechanic St. Worcesteryje.
(40—43)

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jumis akinius, kurie jumis pagelbės.

Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester. Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)

Suite 71. Tel. Park 7636.
Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcesteryj.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

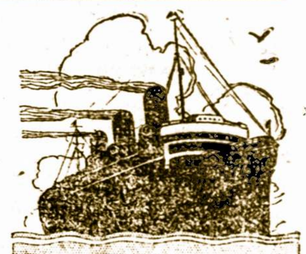

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausis kelias į visas dalis
LIETUVOS

Išplaukimai kas savaitę nuo Pier 86, north River, prie 46 st., New Yorke, geriausiais laivais:
"Resolute," "Reliance," "Albert Ballin," "Deutschland."
su I, II, ir III kliasos pasažierais, ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III kliasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, malonios aplinkybės.

United American Lines,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover st. Boston, Mass.
ar kiti įgalioti agentai.

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausis, tiesiausis susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkelia pasažierus iš Rotterdamo tiesiai į Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:

NEW AMSTERDAM
Spalio 20-tą.
VEENDAM
Spalio 27-tą.
ROTTERDAM
Lapkričio 3-čią.
VOLENDAM
Lapkričio 10-tą.

Musų laivai turi geriausias vietas dėl trečios kliasos pasažierų. Del užsakymų kreipkitės prie vietinų agentų, ar į
HOLLAND AMERICAN LINE,
89 State St., Boston, Mass.

CUNARD.

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool,
ant naujų, didelių, puikių alieju varomu laivų:
Taipgi iš New Yorko, ypatiškai

SAMARIA ——— Lapkričio 6-tą
AUSONIA ——— Gruodžio 8-tą

prižiurėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptone.

MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.
Taipgi reguliariai išplaukimai tiesiog į Hamburgą ant naujų aliejaus laivų.

3-ia klasa:
(I Pilavą ——— $106.50)
(I Hamburgą ——— $103.50)
Karės taksų $5.00.

Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į

CUNARD LINE,
126 State St.,
BOSTON,
Mass.

"111" CIGARETAI!

Jie yra GERI! 10¢

Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigus!

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojime ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padarą įvairius medžio darbus. Kainos labai šemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane,, po numeriu—
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcesteryj.